

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujnyel, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy dísz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

A szeretet ünnepén.

— dec. 23.

Az öröm, a gondtalanság derüje aranyozza be az arcokat. Az emberek közlékenyebbek, egymáshoz közeledőbbekké válnak ma.

Elfeleli mindenki a napi élet terhét-gondját; időre-órára lerázza magát a bilincseket, amelyek őt különböző módokon kötik.

Ma örvend mindenki, vagy legalább is — mások kedvéért — színeli az öröm látszatát.

De miért is ne? Hiszen ma a szeretet ünnepe van; ma a béke jó a földre; ma az egyenlőség hirdetőjének születése napját üljük.

Ma elcsendesülnek a szenvedélyek hullámai, medrébe tér az indulatok fel-fel csapó árja.

Ártatlan gyermekarcok, gondtalan ifju korban élő reménységeink, pályafutásuk befejeztéhez, közelgő öregeink ma mind, mind olyan különösek, olyan — a napi élet keretétől elütő képet mutatnak, hogy mi, komoly férfiak idegenekké válunk közöttük, mintha nem abban a világban élnénk, amelyben élnek ők.

Óh! mert mélyen érzi a mi szívünk valaminek a hiányát!

Öröm helyett csak tusakodás, kétségeskedés dúl a mi lelkünk mélyén.

Mi is úgy vártunk valamit, mint a boldog kiesi gyermek az ő karácsonyfáját, az ő ajándékot hozó kisdéd Jézuskáját.

És mily nehezen vártuk! Mi, akinek erkölcsi kötelességünk, velünk született feladatunk a napi élet nehéz és legnehezebb terheinek viselése; akiknek dolgoznunk kell hazáért, családjáért, közjóért, utódainkért; akikre követelőleg néz vissza a múlt, várakozással tekint a jövő; — a kik érezzük feladatunk nagy súly mellett annak értékét is: óh! gondolkozunk csak mi is a szeretet e nagy ünnepén, — mert tenni nem vagyunk képesek, legalább gondolkozunk tehát.

Erkölcsei kényszer, vad erőszak, durva elfogultság által megláncolt kezeinkről rázzuk le ma, ezen a szent napon a bilincseket és kiszabadított kezeinket emeljük ég felé, intsünk a szeretet kútforrásának, hívjuk őt ide magunk közzé, — óh! mert árvákká lettünk nála nélkül, idegenekké váltunk otthonunkban, a mi örökünkbe pogányok jöttek.

De vajjon aggódjunk-e? Hát elhagyott talán minket az, akinek szentséges nevével, eszméinek hűségével évezreden át megbirkóztunk ezernyi ellenféllel?

Csüggedjünk-e, mikor erőinknek fogyatkozását nem látjuk, de annak növekedésében gyö-

nyörködünk!? Ha történelmünk lapjait üjtjük fel, ott is minden betű csak a mi erősségünkről regél; ha a jövőbe lát szemünk, ott is csak erősségünk tudata vigasztal meg.

Nem vesztünk el, nincs okunk aggódni. Ma, a szeretet magasztos ünnepén magasztosul a mi lelkünk is, érezzük, hogy nem lettünk hűtlenek annak a véghetetlen szeretetnek eszméjéhez, aki elhívta tanát közöttünk és ezermilliók közt, öntudatra hozott népeket és nemzeteket, emberi méltóságuk tudatára emelte országok és világrészek lakóit.

Ha nem bántják ezt a jó magyar népet, ha csak egyetlen jó szóval közelednek hozzá: ez utolsó cseppig oda adja véréért azért — akitőlő egy kis jóindulatot tapasztal. De veleszületett nemes büszkeségénél fogva kufárokkal alkudozni nem fog, lenézést, gunyt nem tűr. Megtörhetik, de meg nem hajtják; ezt szívósságával, lángoló hon-szerelmével, törvénytiszteletével már biztosította magának. Életerejében azokban a tanokban gyökerezik, amely tanoknak hirdetője 1905 évvel ezelőtt a betlehemi istálló rozoga jászolyából mosolyogva tekintett az előtte térdre borult királyokra. Ott is azt mondta a szótlán, gyöngye kisdéd világrészek urainak: mik

vagytok ti? Miért hulltatok porba előttem, aki szólani sem tudok? Miért reszkettek előttem? Miért járja át szelid tekintetem lelkeitek mélyét, — miért vagytok kicsinyek ti hatalmasok, én előttem, a szegény, tehetetlen koldus gyermek előtt?

És ha azok a bölcs fejedelmek megértették a betlehemi kisdéd eme kérdéseit, csakis ezt felelheték rá: Hálával, szívesen borulunk le előtted, noha tehetetlennek látunk is testileg; de mi, akik magas polcon állunk más szemmel nézzük a világot. Azért borultunk le előtted, mert nagy vagy, fősleges! Már látja prófétái szemünk, érzi ihletett lelkünk a te tanaid rettenetes erejét. Érezzük, tudjuk, hogy a te eszméid fogják uralni a lelkeket örökre. Érezzük, hogy mulandó a királyok hatalma, de szent, örökkévaló a népek joga. Mi elmulunk, a nemzetek élnek. Minket elfelednek, de a nép jobbainak ígéit nem feledik el soha.

Isteni kisdéd! küldj világosságot a te áldott születésed napján népek és királyok, hatalmasok és kicsinyek szívébe!

Küldj világosságot ennek a sokat szenvedett magyarnép hivatlan vezetőinek elméjébe is, küldj segítséget jobbainknak, áldást népünknek. De küldd áldásodat

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A színésznő karácsonyestéje.

— Elbeszéli: ő maga. —

Az orvos morfiomot fecskendezett a bőröm alá és fájdalomtól szabadulva, mereven és némán fekszem ágyamban.

Másokat elkábitanak az ily mesterséges altatószerek s néhány csepp belőlük elég, hogy őket álomba ringassák. Nekem nem osztályrészem az ily szerencse! Amint egyéb érzőtehetségem eltompul, agyamban tovább kergetődnek a gondolatok; a képzelet deris délibáb képeket varázsol elém, s féltálmomban az emlékezés tarka képei vonulnak el előttem. A közeli karácsonyra gondolok — némely már elmúlta — és világosan, mintha csak tegnap lett volna, felbukkan képzeletemben egy karácsonyest, minőt csak színészgyermek érhet meg.

Alig néhány napja, hogy a fővárosba érkeztem; atyám művelt és becsületes jellemű férfi volt, kit a művészetért rajongó lelkesedése vitt a színi pályára. Még ősszel szerződött, mint rendező egy vidéki színtársulathoz. A városban, hol ez a színtársulat működött, a megelőző nyáron dühöngött a kolerajárvány, ennek utóhatása és sze-

rencsétlen viszonyok következtében a színházat csak gyéren látogatták és az igazgató kénytelen volt a tagjaival kötött szerződéseket felbontani. Tél derekán kenyér nélkül maradtunk. A tagok elhatározták, hogy osztozkodásra tovább játszanak és a vezetéssel atyámat bízták meg. Nehány hétig tengődtek így, de végül a színházakra oly válságos idő véget vetett a legbuzgóbb erőlködéseknél; atyám kijelentette, hogy tovább nem győzi és szétosztotta az utolsó bevételeket. Sőt még megtakarított pénzéből is adott kinek-kinek.

A kollégák a szélrózsa minden irányába elszéledtek s minthogy nekünk sem volt maradásunk, elköltöztünk Budapestre, a jó Istenre és a színházi ügynökökre bízva, hogy egy családapát szerződéshez juttassák. Eddig minden igyekezetem kárba veszett és szüleimnek nem is volt reményük, hogy egyhamar szerződöttem atyámat.

Igy jött meg december 24-ike. Olyan fagy volt, hogy még a miskolci kocsonya se reszkett volna. Tizenkét éves voltam akkor s rendkívüli tehetséggel megáldva, mert gyermekszerepekben még nagyobb vidéki színpadokon is rohamosan meghódítottam a közönség tetszését. De nem voltam szüleim egyetlen gyermeke. A Mester-utca egy sötét udvari szobájában laktunk, az olcsóság kedvéért. De menhelyünk

oly komor és sötét volt, aminő rettenetes helyzetünk.

A kályha hideg, egy falat kenyér sincs a házban; mama — egykor ünnepeit színésznő — ágyban fekvő beteg, gyermekszülést várva. Szempilláim könnyek csillogtak — óh, csak alig néhány nap előtt elvesztettük drága Pisztánkat, négy éves öcsémet. Egy torokbaj ragadta el tőlünk a szőkefürtű, bájos fiucsukát, védő angyala elvitte a menyekbe, hogy ott a ragyogó karácsonyfa előtt ünnepelje a kereszténység legnagyobb ünnepét.

Fázva ültem a szeretett anya fekhelye mellett; négy hugom és két öcsém sirva és énekelve altatták el önmagukat, gyengéd arczocskáik és kacsóik, félig lefagyva, kandikáltak ki a szűk takaró alól. Még csak gyertyánk se volt, hogy ezt a nyomorúságot megvilágíthattuk volna. A ferenc-városi templom órája hatot ütött és anyám halk hangon mondta:

— Már sötét este van! Eredj ki az utcára Klárka s nézd meg, nem-e jön már apád; megígérte, hogy este itthon lesz. Adja Isten, hogy szerencsés hirt hozzon.

Fejemre és vállamra vettem édes anyám kendőjét és miután anyámat megcsókoltam, kimentem az utcára. Atyámat nem láttam; a lámpák csak pislogtak, s itt-ott egy ablak fényesen

ki volt világítva. A karácsonyfa fénye sugárzott ki az utcára. Szerencsés, boldog emberek álltak körül; feltekinttem, az otthon uralkodó nyomorúságra gondoltam s nehéz köncseppek gördültek le arcomon.

Szinte tévelyegve és álmodva balagtam a vásártérre. A karácsonyi izgalom pillanatnyilag lebilincselte, mert jobbról is, balról is, a vásárolt holmikkal tele rakva, siettek el mellőlem az emberek.

Fáztam, dideregtem; ekkor egy sátoros végén kis asztalkát pillantottam meg, melyen fehér báránycák és mécsék álltak. Az asztalka mögötti számlayon hét vagy nyolc éves lányka guggolt, lenge ruházatában reszkett és szinte félve kínálta a járökölőknek játékaikat: „Tíz fillér egy báránycák!”

Elfelejtettem saját bajomat, amikor ezt a halvány, elszórt arczocskát láttam és a lágyan rezgő hangot hallottam. Oh, mily szívesen adtam volna a kis lánykának egy-két tizfillérest, de sajnos, nekem se volt. Ekkor hirtelen erősen oldalba löktek.

— Hát mi ez? Nem tudsz kitérni? hangzott felém s elestem, belebotlottam egy nagy zöld fenyőfába, mely egy férfi válláról lecsúszott. Egyidejűleg egy katonatiszt arcába néztem. A tiszt felém hajlott s felszabadított önkéntelen, meg lehetősön karcoló takaróm alól, mialatt

RUM, COGNAC és TEA

nagy választékban és jutányosan kapható
HRABÉCZY KÁLMÁN gyógyszerész üzletében (DROGERIA.)

Sátoraljajhely, Főtér.

e nép fölkelet fejedelmének, hogy megismerje az ő népének óhajait s nemes szívének melegét ne érdemtelenségre, de hű magyar népére árasztva, forrjon egybe mielőbb nemzet és király szíve egy eszmében, a hazaszeretethez, az egymást megértésnek nagy eszméjében. Ismétlődjék meg a napkeleti bölcs királyok esete; — ismerjék el a koronás fők, hogy az erő, az uralom nem a koronák fényében, de a népek szeretetében gyökereszik, ettől nyeri a korona is legszebb ragyogását.

Üdvöt hozó kised! hozz üdvöt, áldást a magyar hazára, hozz békét nemzet és király között!

Egyesült erővel.

Nyílt levél gróf Tisza Istvánhoz.

Budapest, 1905. dec. 22.

Régóta várta már a nemzet, hogy mikor szentesített törvényeit nap nap után a legfrivolabb módon veszi semmibe a kinevezett kormány, — parlamentbe küldött képviselői félre téve a részletharcokat mint egy test és egy lélek szálljanak sikra a törvénytíprók ellen.

Aggódva tapasztaltuk a parlamenti erő szétforgácsolódását és sohasem helyeseltük ama tulzók rideg elzárkózását a szabadelvűpárttól, akik a szabadelvű pártot a régi és új bajok előidézőjének tartva, a baj szanalásából kirekeszteni akarták a hibája tudatára ébredt s számarányával is igen tekintélyes pártot.

Ha a folytonos szidalmak helyett inkább magához kötötte volna a koalíció a szabadelvű pártot akkor, midőn az a törvénytelennek minősített kormányának bizalmatlanságot szavazott: a mai siralmas helyzet nem következett volna be, vármegyéinket nem érték volna az erőszak fegyverei s

én aggódva kerestem anyám kendőjét. — Hát igazán te vagy, Klárka? kérdezte tőlem az idegen ur, hogyan Budapestre, hol vannak szüleid?

Hamarosan eszembe jutott, hogy anyám elküldött apám keresésére, eszembe jutottak a sötét szoba, az éhező testvérek s újból megeredtek könyeim. Az ismeretlen katonatiszt gyorsan megnyerte bizalmamat, törül-hegyire elmondta neki helyzetünket és ő figyelmesen hallgatott.

— Istenem, ilyen tiszteletreméltó család nyomorog, itt segíteni kell. Menj haza Jancsi, a karácsonyfával, nemso-kára én is jövök. Várj csak, mond meg az anyámnak... Többet nem hallottam, mert Jancsi, az inas, már a legközelebbi sátorba sietett. A tiszt barátságosan megfogta a kezemet:

— Ne sirj, Klárka, minden jóra fordul megint. S most jőjj, gondoskodjunk a karácsonyi ajándékokról. Keresztül-kasul jártunk most a vásártéren. Kísérőm hordárt fogadott, szép fát, diókat, gyertyákat, kalácsokat és játékokat vásárolt, végül pedig megkérdezte, mit kívánok magamnak karácsonyra, a mire egészen elcsüggedve válaszoltam:

— Egy egész ezüst forintot!
Meglepve kérdezte kísérőm:
— De az Isten szerelméért, mit akarsz ily temérdek pénzzel kezdeni?
— Oh, kedves uram, válaszoltam restelkedve, ne haragudjék; de oda át

ma már volna ut a békés kibontakozásra.

Tisza István és a szabadelvű párt visszavonulásának tudható be leginkább az a vakmerőség, amelylyel Bécsben semmibe sem vették a koalíció ellenállását. Véletlennek tartották csak a szabadelvű párt kisebbségét s azt hitték, a régi rendszernek még mindig elég híve marad az országban. Pedig Tisza István gróf szabadelvűsége nem bécsi értelemben vett szabadelvűség. A hatvanhetes alapnak az a magyarázata, amit ahhoz Tisza István fűzött, közelebb áll a függetlenségi politikájához, mint Bécs színleges alkotmányosságához.

Ha tehát látta a koalíció, hogy az uralkodó merev ellenállásából nem enged s a kibontakozásra nincs semmi kilátás, a passiva resistencia helyett inkább lehetővé kellett volna tennie Tisza Istvánnak a normális államélet helyreállítását, mint Fejérváry kormányrajutásával a végletekig nyújtani a törvénytelen állapotot.

Nem akarom én ezzel kicsinyíteni a koalíció hazafias törekvéseit, de igen-igen nagy károktól szabadulhatott volna meg az ország. Nincs ma magyar ember az országban, aki nem érezné szükségét Ausztriához való viszonyunk tisztázásának; aki be nem látná, hogy a kiegyezés törvényeit csak mi tartottuk meg s odaát csak játszottak velünk; de még ebből nem következik az, hogy a szabadelvű párt nem jöhet tudatára annak a gyalázatos szerepnek, amelyre őt Ausztriában mintegy praedestinálták.

A közelmúlt politikai jelenségei még a legtulzókab szabadelvűt is meggyőzhették arról, hogy a régi értelemben a szabadelvű párt fel nem támadhat többé. Ha alkalmuk nyílnék rá, ezt be is bizonyítanák. De ebben nem kis része van Tisza Istvánnak, kinek politikai tisztességéről meggyőződve,

egy kis leányka ül, az báránykát ad el és szeretnék...

Barátom mosolyogva nézett le reám.

— Nos hát, megtekintjük a kis leánykát és báránykát és ismét visszafordultunk.

A szegény kis teremtés még ugyanazon a helyen ült, de a reám esett karácsonyfa neki is kárt okozott, mert vagy egy tucat bárányka, oly fehér, mint a hó, mutatta, hogy még nemrégiben a fagyos sárban fürdött.

— Itt az ezüst forint, mondá kísérőm, add oda és menj haza édes anyáddhoz.

— Az általam okozott kár miatt vonakodva közeledtem a kis leányhoz. — Ne busulj, vidd ezt az édes anyádnak, nagy ezüstforint ez, menj haza, hisz oly hideg van és fázol.

— Oh, nem szabad, válaszolt a kicsike, míg valamennyi báránykát el nem adtam; édes atyám beteg és orvosra kell a pénz.

A barátságos katonatiszt kivette erszényét, még egy ezüstforintot és egy csomó aprópénzt vett ki belőle, odaadta a leánynak, mondván:

— Add hát ide összes hajléktalan báránykáidat, valamennyire ügyelni fogok, és csakugyan az egész nyáját egy zacskóba csomagoltatta, melyet maga vitt.

Kevés vártatva lakásunk elé értünk és a barátságos ur kivett tárcájából egy névjegyet, amire az utcai lámpa fényé-

kövétték őt az ideálisabb uton akkor is, amikor a tulzók a nemzeti közvéleményt a szabadelvű párt ellen irányozták.

A tehetséggel és teljes meggyőződéssel természetesen együttjáró ridegség riasztották el Tisza István mellől Andrássy Gyulát és a disszidenseket mind. Tisza jóhiszeműségének hiábavalóságát már belátta s közte és Andrássyék között lehullott az a merev választófal, amely enerválta, lehetetlenné tette a szabadelvű párt újabb munkaképességét.

Most tehát, amidőn megtalálták koalíció és Tisza István az összekötő kapcsot, nem maradhat tovább sem Tisza István sem a szabadelvű párt a rideg visszavonulás mezején. *Elérkezett annak az ideje, hogy az egész parlament egyesülve mutassa meg Ausztriának, hogy régi politikai rendszere csődöt mondott.*

Ha a nemzet csakugyan kívánja már a békét, itt van az alkalom arra, hogy a két, mereven szembenálló tényező között megtörténjék a teljes békét elősegítő közeledés. Ez a munka pedig elsősorban a szabadelvű pártra irányul. Tiszának maga mellé kell vennie újra azokat az erőket, akik mint disszidensek teljes mértékben élvezik a koalíció bizalmát s ezzel meg fogja mutatni, hogy elvei nem azonosak Ausztria bünyös törekvéseivel. Ekkor azután a koalíció is lehetővé teszi majd, hogy az államélet e veszedelmes stagnálásból kikerüljön.

De elsősorban a bizalomnak kell megerősödni. A bizalomnak, hogy a szabadelvű párt nem fog akadályokat gördíteni a nemzeti kívánalmak fokozatos megvalósulása elé, sőt azok megvalósulását minden lehető módon siettetni fogja.

Ez a munka vár Tisza Istvánra és Andrássy Gyulára s vele együtt mindazokra, kik a hatvanhetes alap ideális fentartása mellett ugy-

nél valamit irt. Kezembe nyomta ezt a névjegyet, ami valami másba volt göngyölve, utasította a hordárt, hogy kövessen engem, megcsókolta homlokomat és szememet s a következő pillanatban eltűnt.

A kapualjában találkoztam a levélhordóval, aki — hogy megtakarítsa az utat — atyám részére átadott egy nagy levelet. Szóbank előtt, a folyosón, egy sarokba húzódva, állt jó édes apám. Arca halavány volt, bátortalanul, kétségbeesve tekintett maga elé: én ujjongtam:

— Édes papám, hozok egy karácsonyfát, (akkortájt az volt természetesen a legkedvesebb nekem) meg egy levelet s ezt itt egy jó tiszt ur adta nekem, s ezzel a szobába rohantam.

Az aggodó anya korholása elmaradt a sok pompás karácsonyi meglepetés láttára. Atyám gyengéden megcsókolta édes anyámat:

— Lásd Annuska a jó Isten él még, nem hagyott el bennünket; ez a levél jó szerződést hozott, magas fizetéssel; azonkívül egy jó barátja is akadtunk nagy szükségünkben: Dorinya kapitányra. Édes atyáink valamikor egy ezredben szolgáltak; egy ütközetben atyám megmentette az ő atyja életét s a fiu nekem, nekünk akarja leróni háliját. Hogy segítsen rajtunk, itt küld pénzt, melyet annak idején szívesen vissza fogok neki fizetni.

Nem irhatom le szüleim örömét;

az uralkodó, mint a függetlenségi párt bizalmát megszerezhetik. — Odaát nem fog kísértetni a personalunio félelmetes réme s mi biztosítva leszünk az abszolutizmus nemzettípró törekvéseivel szemben.

Ennek a békét teremtő munkának azonban még a jövő év március elseje előtt nemcsak megindulnia, de befejeződnie is kell. A nem közeledő faktorok lesznek az okai mindama mérhetetlen károknak, a melyek a mostani rendszer permanens uralmon maradása miatt az egész nemzetre hárnak.

A december 19-iki ülés lelkes hangulatából az egész nemzet remélve reméli a békés kibontakozás biztos megvalósulását.

Andor Károly.

— dec. 23.

Dókus Gyula Nagymihály és Gálszécs városok diszpolgára. Nagymihály nagyközség képviselőtestülete a dec. 20-án megtartott gyűlésében Dókus Gyula Zemplén vármegye alispánját egyhangulag Nagymihály város diszpolgárává választotta. Az erről szóló jegyzőkönyvi rész így szól: „Nagymihály nagyközség képviselőtestülete Dókus Gyula es. és kir. kamarás, Zemplén vármegye alispánját szeretetének jelül, hazafias érzelmeinek és elvülhetetlen érdemei elismerésül egyhangulag hozott határozatával Nagymihály nagyközség diszpolgárává megválasztja s erről őt az összes jelenlévő képviselőtestületi tagok által aláírt határozatával értesíteni rendeli. Szladek Károly s. k. főbíró, Tóth Árpád s. k. főjegyző”. — Gálszécs képviselőtestülete folyó hó 20-án tartott ülésében Dókus Gyula alispánt ugyancsak a város diszpolgárává választotta. Az erről szóló oklevelet egy, a Kovács Sámuel főbíró vezetésével Pékár Gyula, Fábry Béla, Péter Mihály, dr. Schwarcz Ignác képviselőtestületi tagokból álló küldöttség fogja az alispánnak át-nyújtani.

A 100-as bizottság ülése. Zemplén vármegye 100-as bizottsága Sátoraljaúj helyben f. hó 23-án d. u. 4^{1/2} órakor, — a függetlenségi kör helyiségében, — a vármegye rendes,

anyám sirt és kezeit összekulcsolva imádkozott.

Egy órával később jó meleg volt a szoba, melynek közepén a zöld fa állt, diszitve a sok pompás játékkal és édességgel és számtalan gyertyácskával megvilágítva. Majd pedig kinyílt az ajtó és belépett az inas, aki a karácsonyfával meglökött, — kezében egy nagy kosárral.

— Az öreg nagysága karácsonyesti vacsorát küld, mivel a kis Klárka elmondta, hogy édes anyja beteg. A fiatal nagyságos ur megösmerte a kis lánykát, kit oly kedvesen játszani látott egy vidéki szinpadon. S minthogy oly szeretetteljesen gondoskodott egy másik szegény lánykáról, egy a nagyságos kisasszony egy kis aranykeresztet küld neki.

Oh, mennyi szerencse és boldogság egyszerre! Valamennyien ujjongva ugrádoztunk. Igazán boldog karácsonyest volt.

Azóta tizenöt karácsony mult el; fényes diadalokat arattam, néha szalmán, néha selyemágyban feküdtem, a mint a sors akarta; többször megünnepeltem a karácsonyt, de oly vidám karácsonyi estém nem volt többé soha.

Ma betegen fekszem, holnap karácsony, de a morfium-mámor eloszlik és a homokos ember kérlelhetetlen logikával telefujja szememet porával. A vége álom és hallgatás.

évnegyedes közgyűlését megelőzőleg ülést tart, amelyen a közgyűlés tárgysorozatába fölvetett politikai vonatkozású ügyek kerülnek megvitatás alá.

Az általános titkos szavazás és felvidéki népünk.

— dec. 22.

Az általános titkos szavazás mai szomorú politikai viszonyaink közt oly közel jutott a megvalósuláshoz, hogy érdemes vele foglalkoznunk s összemérni mindazokat a szempontokat, amelyek megvalósulása esetén érdekelve lesznek.

Nagyon természetes, hogy a szabad haza, szabad polgára vágyainak a netovábbja sokat lesz hivatva változtatni mai viszonyainkon s mondhatni, hogy újrászületünk általa politikai jogaink és köteleink egész vonalán. De vajon üdvöt, vagy kárhozatot hoz-e számunkra, ezt előre megmondani nagyon nehéz volna s miután kétélű fegyver a népek kezében, ezért oly óvatosan, oly körültekintően kell ezt a gyakorlati életbe átültetni, hogy gyümölcse a nemzet egyetemére, annak intézményei s mi legfőbb, alkotmánya fejlődésére csak is előnyös hatással lehessen.

A kiskorú népek a szabadság legszentebb jogait sem tudják előnyükre fordítani, mert a benne rejlő óriási hatalmat gyakran önnön megsemmisítésükre fordítják, nem lévén az értelmiség azon fokán, honnan a szabadság adta jogok átalakító hatását átláthatják. Örülnek neki, mint a gyermek a csillogó játékszernek, de avval helyesen élni még nem tudnak. Ugyanezért az általános és titkos szavazási jogot mielőtt a népek tulajdonává tennék, kell bizonyos értelmi átlagot megállapítanunk, melyhez a jog köttetnék, már azért is, mert általa a magyar haza üdvét akarjuk előkészíteni.

Valamennyi emberi intézményeink, nemesbb törekvéseink s tisztultabb vágyaink egyedül célja az ember boldogulásának lehető elősegítése. — E nagy cél felé tör a tudományok összesége, az ipar, földművelés és kereskedelem felvirágoztatása érdekében sorompóba lépett összes tényezők; bölesen tudja mindenki, hogy a népek milliói még az állati élethez nagyon közel álló helyzetben futják meg földi éltöket, hogy az az isteni szikra mit értelemnek nevezünk, az emberiség háromnegyedében még szunyad s nyomorult helyzetén változtatni, lendíteni még nem képes. Ha már most egy nemzet kormánya gyepelőt oly kezébe helyezi, melyet tulajdonosa értelmileg még bölcsőkorát éli, hogyan lehet akkor ama gyepelő kezelésből jót, üdvöset, nagy nemzeti cél iránt törekvést várni? Ez oly lehetetlenség, melyet megérteni csak az nem akar, kinek saját önző érdekei mindennek felett valók.

Nézzük meg tehát, hol található meg már azt az értelmi fokot, melyhez az általános titkos szavazási jogot tiszta lelkiismerettel köthetjük.

Vannak népiskoláink, melyekben az értelem hat éven át türhető minőségre tehet szert; csak az a hiba, hogy kevesen veszik igénybe s így a nép legnagyobb része a népiskola mellett is tudatlanságban marad továbbra is. Ezen lehetne és kellene első sorban segíteni még pedig épen az általános és titkos szavazási jog megadása által olyformán, hogy a nemzet kormányzó jogát csak is az oly polgár kapná meg, ki elemi iskolai végzettséggel bír s erről hiteles bizonyítványt képes felmutatni. Óriási lendületet adna ez egyszerre a népnevelésnek, biztos rév felé vezetné a nemzeti ügyet s maradandó garanciát képezne arra nézve, hogy e joggal nem fognak visszaélni sem a nem-

zet, sem az általános művelődés felvirágoztatásának a kárára. Hogy ez által nem lesz e jog általános, az ne busitsen senkit: a valódi népszabadság felé vezet ez az út s nem a látzólagos alkotmányvédő felé. A jog ez alapon önmagát általánosítani fogja idővel abban a mérvben, melyben a népnevelés tért és lényegét fog hódítani a nemzetben. Nem ténnek bele tíz év s a népiskola óriási hatást tenne a nemzetre; a nemzeti-ségek, a felekezetek és a községek vetélkedve versenyeznének a jó népiskolák felállításában, a tankötelesek beiskoláztatásában, mert a nép maga követelné jogainak alapjai lerakását.

Ez legyen hát a census, ezt sürgesse aki igaz magyar, mert ez hoz üdvöt édes hazánkra.

Zseltvay Bogdán.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Pályázat segédjegyzői állásra. A sztrópkói járás főszolgabírája pályázatot hirdet a sztrópkói segédjegyzői állásra, mely 500 korona fizetés és 200 korona anyakönyvvezetői helyettesítésért járó díjjal van javadalmazva; ezen javadalmazásnak 1000 koronára való emelése céljából felterjesztés tétellett a m. kir. belügyminiszteriumhoz. — Kérvények folyó évi december 27-ig nyújtandók be.

(Hivatos hirdetés. Közhírré teszem, hogy az 1905. évi december hó 24-ére és 31-ikére eső két vasárnapon, az ipari és kereskedelmi árusítás és adás vévés, a kereskedelmi miniszter é. 21165./905. sz. intézkedésével kivételesen délutáni 5 óráig, a borbély és fodrász iparhoz tartozó munka pedig kivételesen az egész napon át végezhető. Sátoraljaúj hely 1905. évi december hó 21-én, Székely Elek, polgármester.

(Pályázat közgyámi állásra. Töketeremes nagy községben közgyámi állás szerveztetvén, annak betöltése végett pályázatot hirdet a gálszécsi járás főszolgabírája. Pályázati kérvények folyó évi december 27-ig nyújtandók be.

(Pályázat közgyámi szülésznoi állásra. Töketeremes nagy községben a szülésznoi állás választás útján lesz betöltendő. Ezen állás 200 korona fizetés és a szülésznek megállapított díjak szedésével van javadalmazva. Pályázati kérvények folyó évi december 27-ig nyújtandók be.

Jótekonyság.

— dec. 22.

Az emberi érzés e legnemesebbike is szezonhoz van kötve, nem mintha a nagy szegénység naponkint nem követelné a maga áldozatát, de mikor beáll a téli fagy, sokkal nagyobb a szükség ruházatban és élelmezésben. Ilyenkor az emberszeretet is nagyobb mértékben nyilvánul. Ez az idénye a jótekonyságnak.

Két jótekonysági egyesület ünnepeket tartott e hó 17-én városunkban. Kozmai Kun Frigyes elnökle alatt az áldásosan működő „Ruházató egyesület” ekkor tartotta szokásos évi ruhakiosztó ünnepségét. Kiosztásra került: 92 leány- és 80 fiu ing, 43 pár cipő, 43 pár eszima, 43 pár kapca, 14 nadrág, 12 téli kendő, 12 leányruha, 8 téli kabát, 20 sapka, 180 kor. értékű tankönyv. Összesen 1600 korona értékben. — A közgyűlésen, melyet az elnök távollétében Zinner Adolf egyesületi pénztáros vezetett, Dr. Goldberger Izidor egyesületi titkár beszámolt az egyesület évi működéséről, kegyelettel megemlékezett a hagyományozók és adományozókról, kiknek neve hosszú lajstromot tesz ki. — Említést tesz újabb három alapítványról: özv. Guttman

Izraélné elhalt Adolf fia nevére 200 kor., Reichard Lajos betegségből felgyógyult Ervin fia nevére, Szabó Jakab elhalt Ernő fia nevére 100—100 kor. — Dr. Roboz Bernát és Pongrácz Samu tagok megvizsgálták az egyesületi számadásokat, azokat rendben találva, a vezetőség megkapta a felmentvényt. Titkár örömmel jelenti több új tagnak belépését. Köszönetet szavaztak a „Leány-egyesület”-nek is a pártolásért.

Tárgyalásra került a jövő évi költségvetés, mely mint rendesen a nagy kiadásokkal szemben hiányt mutat fel; e hiány fedezésére elhatározták egy táncmulatság tartását, melynek rendezésére bizottságot küldtek ki Pongrácz S. vezetésével. — Ezután a tisztikar és választmány az alapszabályok értelmében leköszönt, mit a közgyűlés tudomásul nem vett, hanem egyhangulag az ügyek viteleire továbbra is felkérték őket. A közgyűlés az elnök éltetésével befejezést nyert.

A dr. Schön Vilmos és Zinner Henrikné urnő előnklete alatt áldásosan működő „Népkönyha egyesület” e napon nyílt meg, mely egyesület 50—60 szegény gyermeknek naponként ebédet ad. Az egyesület ez alkalomból tartotta évi közgyűlését. — Dr. Grosz Dezső az egyesület titkára felolvasta Reichard Armin egygazda terjedelmes évi jelentését, melyben köszönetet mond mindazon jószívű adakozóknak, kik e nemes egyesületet adományaikkal, élelmiszerekkel támogatták, végre a nagyközönséghez kérelmet intéz, hogy e jótékony egyesületet továbbra is támogassa. — Azon kérelemmel járult a közgyűléshez, hogy tekintve sokoldalú elfoglaltságát, mentseik fel az állást. Az közgyűlés, tekintettel arra, hogy Reichard működése a népkönyhára nélkülözhetetlen és neki köszönhető az eddig elért eredmény, lemondását nem fogadja el. Reichard engedve a közgyűlés óhajának, állásában megmaradt.

Elnök jelenti, hogy Reichard Lajos, felgyógyult Ervin fia nevére 100 koronás alapítványt tesz; a közgyűlés köszönettel tudomásul veszi.

Ezután feltálaták az első ebédet, melyet évenként Haas Fülöpné urnő szokott adni. A jelenlevő hölgyek közül sokan fáradoztak a találásnál.

Kivánatos, hogy e jótékonyág minél nagyobb mérvben kifejtve enyhítse a nagy szegénységet, mely hovatovább mindig nagyobb és nagyobb áldozatot kíván.

Szabó Jakab.

HIREK.

Karácsony.

Szeretet kuforrása! Igazság, egyenlőség hirdetője! Ime 1905 év folyt le az idők végtelenségébe a Te világra jöveteled óta, és e csaknem két évezred híven őrzi ma is a Te eszméidet, sőt nemesak meghódol azok előtt, de az emberiség, természetes fejlődési útján haladva, napról napra mindjobban átlátja, mily magaslatosak azok, mily nagy voltál Te, akit a buta gőg, elbizakodottság és rosszakarat nemesak kigunyolt, de végtelen szeretetedért a gyalázat fáján fosztott meg életedtől!

Légy üdvözölve ma, születésed 1905-ik évfordulóján! Légy oly szeretettel hozzánk ma is, amint voltál korod népéhez! Öntsd lelkeinkbe a Te lelkedet, oltsd szívünkbe kirihatalanul a Te eszméidet!

Nincs béke, nincs üdv, nincs boldogulás Nálad nélkül! Te vagy a

szeretet kuforrása, a szeretet pedig erősebb a halálnál, az legyőz mindent, felülmul minden emberi alkotást, mert a szeretet érzését az teremtette meg, aki Atyád neked, de atyja mindnyájunknak is.

Ha Te nem jössz: mi volna ma e világ képe? Ha a Te isteni fön-ségességben oly magaslatos tanaid nem hatják át az emberek szívét-lelkét, mi lett volna belőlünk, akik velünk született emberi gyarlóságunknál fogva inkább hajlunk a tévelygés útjára mint az igazságéra!

Áldott neved hangzik ma templomainkban; áldott nevedet éneklünk fenséges himnuszokba szöve. Dicsérünk, áldunk mindnyájan ma is az évezredek multával, mert alkotásaid tették az embert emberré, a Te eszméid hirdetése hozott minket kö-zelségbe Azzal, aki szent, igaz, örök-kévaló.

Dicsőség neked a magasságban! aki békét hoztál nekünk ide, földi alacsonyágunkba!

Lapunk legközelebbi száma a karácsonyi ünnepek miatt f. hó 28-án, csütörtökön fog megjelenni.

A „Zemplén” karácsonyi melléklete. Lapunk mai számához, tekintettel a karácsonyi ünnepekre, ünnepi mellékletet csatoltunk, melynek tartalma a következő: Gloria in excelsis Deo! Szendrői Holozsnyai Cyriltól. — Babona, Fejes Istvántól. — Karácsonykor, Fonyi Ilonától. — Megkötötték a koszorút... Szendrői Holozsnyai Cyriltól. — Az öreg Bonyhád gróf karácsonya. Andor Károlytól. — Karácsonyi kálvária, — th. krónikásunktól. — Kedélyes utitársak, Czagány Ferentől. — A burgban, Vidor Marcitól. — A szentföldről, Dixitől. — Gáspár, Menyhárt, Boldizsár, Miskolci Kovács Bélától. — Ellesett társalgás, Homoky Györgytől.

Uj évi gratulációk megváltása címén újabban özv. Liszy Edéné urnőtől vettünk 2 koronát. Eddigi gyűjtésünk eredménye 10 korona.

Karácsonyünnepi istentiszteletek. Sátoraljaúj helyben a róm. kath. plebánia templomban az ünnepek alatt következőleg tartatnak az istentiszteletek: Dec. 24-én, vasárnap d. u. 3 órakor I. vespere; éjjel 12 órakor énekes nagymise; 25-én, az ünnep I. napján reggel 6 órakor pásztor-mise, d. e. 8 órakor kismise, d. e. 10 órakor szentbeszéd, utána nagymise szentségkítéssel, melyet Katinszky Géza apát-főesperes celebrál teljes segédlettel. — D. u. 3 órakor ünnepi vespere szentségkítéssel. — Dec. 26-án reggel 8 órakor kismise, d. e. 10 órakor szentbeszéd, utána nagymise, d. u. 3 órakor ünnepi vespere. — Dec. 27-én a szokásos reggeli mise helyett d. e. 9 órakor nagymise lesz. — Dec. 31-én, az év utolsó estjén megtartatni szokott isteni tisztelet este 6 órakor kezdődik szentbeszéddel, utána könyörgések és hálának, szentségkítéssel. — Ujév ünnepén az isteni tiszteletek a vasárnaponként szokásos módon tartatnak. — Az ev. ref. templomban az ünnep mindkét napján d. e. 10 órakor s d. u. 3 órakor kezdődnek az isteni tiszteletek. Első nap délelőtt az ünnepi szentbeszédet Fejes István esperes mondja s utána urvacsorát oszt. — Dec. 31-én d. u. 3 órakor hálaadó isteni tisztelet.

Kinevezés. A kassai kir. itélőtábla elnöke Smotzer Nándor joghallgatót a kassai kir. itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testvényt, megszünteti a köhögést, vándorok, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

— **Karácsonyi ünnep a kórházban.** A sátoraljaujhelyi „Erzsébet”-közkórház elmeosztályában holnap, vasárnap délután fél 4 órakor lesz az általunk már előre jelzett karácsonyi ünnep. Tekintettel arra, hogy a kórháznak nincs olyan alkalmas, tágas helyisége, ahol az ünnep alkalmából nagyobb érdeklődő közönség részére kényelmes hely biztosítható volna, — ezáltal a kórház igazgatósága vendégeket nem fogadhat. A szegény gyenge elméjük részére adományoztak és adományokat gyűjtöttek a következő hölgyek és urak: Osváth Margit 10 kor. és 1 doboz szivarvéget, Widder Gyula 10 kor., Molnár István, Kádár Gyula 5—5 k., Katinszky Geyza, Rosenthal Sándorné 4—4 k., Filicskó János és N. N. 3—3 k., Nemes Sándor, Tallján György 2—2 k., Póányi Jenő, Ludescher Tivadar, Péchy Jenő 1—1 k., Erenyi Manó dr. gyűjtése 9 k., Szirmayné-Bydeskuthy Erzsébet gyűjtése 5. 40 f., Pintér István gyűjtése 7 k. 40 f., Semsey gyűjtése 4 k., Gyarmathy Béla 1 karácsonyfa, diszitással, datolya stb. Zinner Adolf szivar, cigareta és dohány. Fonyi Ilona szivarvég és cukorka. Juresó Ágostonné dohány és szivarvég. Behyna Miklós 100 szivar, 3 db. pipa, 1 tárcsa, 1 faszipka.

— **Jutalmazott dolgozat.** Lapunk október havi egyik számában jeleztük, hogy Deutsch Adolf és Simon saujhelyi nagyiparosok 10 koronás aranyat ajánlottak fel egy, — a munka adó és munkás közötti viszonyt tárgyaló közlemény megírásának jutalmazására. A tételre beérkezett munkálatok közül a jutalomra érdemesnek ítélt dolgozatot december 30-iki számunk fogja hozni.

— **Ruhakiosztó-ünnepély.** Lapunk egyik legutóbbi számában megemlékeztünk már a sátoraljaujhelyi pincérek asztaltársaságáról. Ez a derék egyesület, melynek tagjai fáradságos munkával keresik meg kenyerüket, ebből a nehéz munkával szerzett keresményből is még mindig képesek a legnemesebb eszmének, az ember szeretetnek oltárára áldozatot hozni. Az asztaltársaság, elnökeinek, Sasvári Sándornak vezetés alatt ma, dec. 23-án tartotta a Kovacsics étteremben ruhakiosztó ünnepélyét, mely alkalommal a tagok jótékonyaságából gyűjtött összegből 7 fu- és 7 leánygyermek lett teljes téli ruházattal ellátva. A fiúk egy-egy téli felöltőt, ruházatot és csizmát, a leányok teljes ruhát, téli kendőt, csizmát és egy-egy pár keztyűt kaptak. A nagyközönség nem igen érdeklődött, nem jelent meg nagy számban, mert hisz a gazdagok már karácsonyfát díszítenek, a szegények pedig dolgoznak. Ez azonban mit sem vonta le az ünnepély magasztosságából, mert azok az örövendő gyermekek, akik boldogan szorították hónuk alá a jó téli ruházatot, — azok, az örövendő, vidám arcaikkal adták meg ennek a szép ünnepélynek a fényét, a karácsonyi csillogást. Virágozzék és növekedjék a nemes irányú társaság továbbra is, méltók ők az igazak elismerésére.

— **Uj zenekar.** Oláh Rudi szerencsi zenekarával ismét Sátoraljaujhelyben fog telepedni és egyelőre *Skergula* István Központi kávéházában fog játszani. Oláh Rudi aki a letelepülési engedélyt már megkapta, egy évvel ezelőtt már közmegelegedésre szorakoztatta szép játékaival Sátoraljaujhely városi közönségét.

— **Hangverseny Gálszécsen.** A gálszécsi ifjusági „mükedvelő és sport egyesület” fényesen sikerült hangversenyt rendezett e hó 9-én. Az ifju egyesület, mely még most éli gyermekkorát, e szereplésével élénk jelét adta életrelvéltségének. Gálszécsen nem nagy városka, de oly kedves összehangoltság van intelligens közönsége között, mely bámulatra ragadja az idegent. Társadalmi villongásoknak, felekezeti surlódásoknak nyomát sem találjuk. A társadalom alapja a műveltség, enélkül nem létezik társa-

dalom. Ez a műveltség jellemzi a gálszécsi társadalom minden porzókáját. Az együvé való tartozás érzete teremtette meg a „Mükedvelő és Sport Egyesület”, melynek tagjai közt ott van minden intelligens embere a kis városnak. Az egyesület csak pár héttel ezelőtt alakult meg s most rendezte első mulatságát. A mulatság célja: az alap megteremtése és szegény gyermekek felruházása volt. — Hogy e cél elérése mennyiben sikerült, azt Székely Győző egyleti pénztárnok nyilvános számadásából lehet következtetni. Ami a mulatság erkölcsi sikerét illeti, arról csak a legnagyobb elismerés hangján lehet szólni s egyszerűsége, akik vendégek voltunk, köszönetünket kell nyilvánítani az ügyes és fáradhatatlan rendezőségnek. — A hangverseny minden ízében a legtökéletesebben sikerült. S ha azt tekintjük, hogy a szereplők csak most élték át „első diadalukat”, — még több elismeréssel kell nekik adoznunk. A hangversenyt táncmulatság követte, mely fesztelen jókedvben reggel 6 órakor ért véget. A mulatság jövedelméről szóló elszámolást alább közöljük.

— **Megszökött ügynök.** Lefkó Sándor helybeli kereskedő egy *Veikman* nevű ügynöke, miután a kereskedő több adásától pénzeket vett föl, ismeretlen helyre megszökött és magával vitt két vég vásznat is. Az ügynököt keresi a rendőrség.

— **Postások karácsonyi ajándéka.** Vörös László kereskedelemügyi miniszter a 10. és 9. fizetési osztályba tartozó posta- és távirata tisztviselőinek karácsonyi ajándékkul kiutalványozta azon összeget, mely az ország összes posta- és távirata hivatalai 1905. évbéli takarékosága következtében fenmaradt. A karácsonyi ajándékkul kiutalványozott összeg összesen ötvenezer koronát tesz ki, amely összeget az összes fogalmazói, államszámvetési és kezelői személyzet, beleértve a kezelőket is, egyforma arányban kapja meg. Mint értesülünk, 1906. január elsejétől kezdve Vörös László kereskedelemügyi miniszter e jutalék intézményt akképp akarja módosítani, hogy az eddigi karácsonyi jutalékot havi előleges részletekben a rendes fizetéshez csatoltatja. — A fogalmazói személyzet törzsfizetésének 20 százalékát, az államszámvetési személyzet 18 százalékát és a kezelőszemélyzetet a törzsfizetés 15 százalékát kapja.

— **Verekedő vetélytársak.** Kölcsönös vetélytársai voltak egymásnak Balázs Györgyné és Nemes Jánosné parasznai lakosok. Mindketőnek rossz volt a családi élete, nem boldogultak az uraikkal, mivel pedig szögről-végről még atyafiak is voltak, bejártak egymás házába. Így megessett, hogy Balázsné Nemessel, Nemesné meg Balázsszal keveredett veszedelmesen nagy barátságba. A két asszony emiatt örökösön veszekedett, folytonosan féltékenységi jeleneteket csináltak. A napokban azonban a rendesnél is hevesebben tört ki közöttük a zivatar. Az utcán haladt Balázsné és szemben találkozott a vetélytársnővel, kivel valami csekély okból összeshalmozott, így előkerültek csakhamar a súlyosabb bűnök és a két asszony úgy összekapaszkodott, hogy mire szétválasztották őket, mindkettőnek arcából esorgott a vér. Kölcsönösen följelentették egymást súlyos testi sértés miatt.

— **Táncmulatság.** A tállyai ifjuság 1905. évi december hó 26-án Tállyán, a „Fekete sas” nagytermében, a létesítendő ifjusági egyesület javára, jótékonycélú táncmulatságot rendez. Beléptidj: személyjegy 2 kor., családjegy 4 kor. kezdete este 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz a rendezőség.

— **Jótékonycélú ünnepély.** A varannói róm. kath. szegény gyermekek fölségélyezésére f. é. december hó 17-én a „Magyar korona” szálló-

dában tartott ünnepély fényesen sikerült. A gyermekek igyekezete a közönség osztatlan tetszésével találkozott, melynek bizonyítéka nemcsak az elért erkölcsi siker, hanem az anyagi is, amennyiben tiszta jövedelmeként 118 korona 14 fillért hozott be, ez összegből 14 gyermek téli ruhával lett ellátva. De hogy emléke maradjon az ünnepélynek, a fenmaradt összeg a tehetségesebb szereplők megjutalmazására fordított. — Az ünnepélyen felülfizetni szívesek voltak: 8 kor. Dr. Csöke József. — 7 kor. Diószeghy Jánosné. — 5—5 kor. Dr. Fischer Colbrie Ágost, Werner Gyula. — 2—2 kor. Pereszlényi István, Strasser Antal, Gaál Sárika, Thain József, Telekessy János, Weinberger N. — 1 kor. 60 fill. Heiman Károly. — 1 kor. 20 fill. Füzesséry Pál. — 1—1 kor. Csöke Béla, Masesenyik Gyula. — 60—60 fill. Illés József, N. N. — 40—40 fill. Illés Károly, Durbola N. — 20 fill. N. N. Összesen 44 kor.

— **Zemplén vármegye monográfiája.** Mint értesülünk, vármegyénk monográfiája még újév előtt megjelenik és szétküldésre kerül. Nagy érdeklődéssel tekintünk e munka elé, melynél a vármegye legkiválóbb szakemberei és tollforgató írói közreműködtek, a középponti szerkesztőbizottság több kiváló tudásával és irójával egyetemben. Az egész munka negyvenhat 16 oldalas nyomtatott ivből fog állani, az ábrákkal együtt, melyeknek száma több mint 300 lesz. E nagyszabású munka illusztrálása a Magyarország Vármegyéi és Városai keretében eddig megjelent kilenc kötetből eltérően, sokkal díszesebb lesz, mert az összes képek külön műlapon vannak elhelyezve s az illető műmelléklet oda beosztva ahol a képről van szó. A kötetet kb. 80 ilyen műmelléklet díszíti, ezek között a vármegye legújabb térképe, az új helység elnevezések és az új járási beosztás figyelembevételével; öt művészeti színnyomat, közöttük két népviseleti csoport, a vármegye egyes néprajzilag érdekesebb vidékéről, továbbá a szerencsi és a sárospataki Rákóczy-várak s végre a tokajhegyaljai borvidék egy részlete Tolesvánál. A képek között láthatók a vármegye összes kastélyai és esinosabb urilakai, a várak, illetőleg a várromok, műemlékek, egyházak, műtárgyak, a vármegyében szereplő nevezetesebb alakok, a vármegye kiváló szülöttei, archeologiai képek, a vármegye nemesi családainak címerei stb. stb. Egyelőre ennyit. A mint a kötet megjelenik és kezeink között lesz, azonnal részletesen fogjuk ismertetni. Aki e kötetet beszerezni óhajtja, az forduljon a Magyarország Vármegyéi és Városai kiadóhivatalához, Budapest, VII. Almásy-tér 2, ahol e kötet 20 korona árban kapható.

— **Motorsizma.** Ezt a legújabb közlekedési eszközt Párisban fedezte fel egy Constantin nevű olasz. A motorsizma nem egyéb egy magasszáru eszimanál, a melynek talpán négy-négy gumitalpu kerék van elhelyezve. A motor-csizma ember egy vastag övet vesz föl, a melyik egy akkumulátort rejt magában, azután megindítja a gépezetet, a mire a csizma szaladni kezd 9 kilométer és 54 kilométer közt változtatható sebességgel és ugyanilyen sebességgel viszi magával azt az urat, a ki belebújt. Így azután a csizma csakugyan közlekedési eszköz lett. Igaz, hogy a csizma 16 font nehéz, de ez nem baj, mert tulajdonosának úgy sem kell a lábait felemelni; nagyobb baj azonban, hogy a csizma 400 forintba kerül.

— **Tűz a vidéken.** Folyó hó 18-án este 9 órakor Gálszécsen tűz volt, leégett 3 lakóház s azok melléképületei, a leégett épületek biztosítva voltak. A tűz 10 óra után lokalizálva lett.

— **Nyilvános nyugtázás.** A gálszécsi ifjusági mükedvelő és sport-

egyesület által f. hó 9-én rendezett mükedvelő előadással egybekötött táncestélyen felülfizettek: 10 koronát: Wirtschafter Pál. — 6—6 kor. Ferderber Benő, dr. Novák István. — 5 kor. Klein Ignác. — 4—4 koronát: Kemény Teréz, Schreiber Mór, id. Koch Gábor, Grünstein Ignác, Elek Imre dr. — 3—3 kor. Kovács Samu, Moskovics Géza, dr. Szendrő Ottmár, Valkovszky Győző, br. Fischer Gusztáv. — 2—2 kor. Schwarcz Ignác, Schwarcz István, dr. Kail Antal, Ilnátkó Emil, Hochstáder Samu, Novák Nándor, Székely Győző, Herskovics Májor, Groszman Vilmos, Richnauszki L. Fein József, dr. Schwarcz Ignác, Fábry Béla, Goldmann Vilmos. Urbán András. — Fogadják a nemes szívű emberbarátok szíves felülfizetésükért az egyesület őszinte köszönetét. Gálszécsen, 1905. december 21. Székely Győző, pénztáros.

— **A jövő évi országos vásárok.** Sátoraljaujhely r. t. városban az 1906. évben a következő napokon fognak az országos és állatfelhajtásos vásárok megtartatni: 1. Állatfelhajtásos heti vásár január 2. — 2. Appolónia országos vásár február 5—6. — 3. Állatfelhajtásos heti vásár március 6. — 4. Virág országos vásár április 2—3. — 5. Állatfelhajtásos vásár május 1. — 6. Állatfelhajtásos vásár június 5. — 7. Sarlós országos vásár július 2—3. — 8. Állatfelhajtásos heti vásár augusztus 7. — 9. Dióverő országos vásár szeptember 3—4. — 10. Állatfelhajtásos heti vásár október 2. — 11. Imre országos vásár november 5—6. — 12. Karácsonyi országos vásár december 17—18.

— **Szerencsés az, aki bajára enyhülést tud találni.** A betegség kétszeres szerencsétlenség ott, hol a szegénység is jelen van s ezért tudja meg szegény, gazdag egyaránt, hogy ha csusz és köszvény bántja, attól úgy szabadul a legkönnyebben, ha a Zoltán-féle kenőcsöt használja, mert az már 1—2 szeri bedörzsölés után biztosan használ. Üvege 2 korona, Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest, V., Szabadságtér.

— **Kellemes karácsonyi meglepetés.** A 17-ik osztályosorsjáték 2-ik osztályának ép most megtörtént huzása Dörge Frigyes bankháza, bevőinek nagyszerű karácsonyi ajándékot hozott. Nem kevesebb, mint 11 főnyeremény jutott részükre, ezek között a 70.000 koronás legnagyobb főnyeremény is a 71575 számú sorsjegyre, mely négy negyedben Szászsebesre volt eladva. Mint azt egy ottani távirat jelenti, a szerencsés nyerők már kézhez kapták a jelentékeny nyereményösszeget. Valóban gyors nyereménykifizetési eljárásról híres Dörge Frigyes bankháza, Budapest, Zoltán utca 16. kinek kitaró nagyszerű nyereményeredményei mindenki előtt ismeretesek, csak új barátok szerzését fogja eredményezni. Szerencse fel a 3-ik huzáshoz, melyben körülbelül kétszer akkora nyereménytöke kerül kisorsolásra.

— **A hirneves Bordás-féle Irén creme,** Irén powder és Irén szappan kapható a készítőnél, Bordás János gyógyszerésznél, Jászberény. Zemplénvármegyei főraktár: Szegő Sándor központi áruházban Sátoraljaujhely. Ara darabonként 1 korona.

— **Roppant érdeklődés nyilvánul egy új, csúszellenes szer iránt,** melyet a Székelyhavasok alján található édesvízi szivacsból készít Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgyön 201. szám. Ez a törvényesen védett „Indaszesz”, melynek hatásáról a legelőkelőbb orvosok is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Kik köszvény, csusz, tagszagatás stb. betegségben szenvednek, saját érdekükben használják az „Indaszesz“-t, mely 2 és 1 koronás üvegekben mindentől kapható.

SZÍNHÁZ.

**** A színügyi bizottság ülése.** A Sátoraljaúj helyi városi színügyi bizottság december 25-én d. e. 10 órakor ülést tart. Az ülés tárgya *Szabad-hegyi Aladár* beregszászi színigazgató abbéli kérvényének tárgyalása lesz, melyben nevezett színigazgató azért folyamodik, hogy városunkban 1906. január 3-tól kezdve 12 színi előadást tarthasson.

**** Szerződés.** Aradi Arankát, a Komjáthy-társulat egykori szubrette primadonnáját dr. Farkas Ferenc szabadkai színigazgató szerződtette társulatához.

IRODALOM.

Igazi független ujság, mint a közelmúlt napok eseményei is igazolták, a Pesti Hírlap. A szocialisták terrorizmusa, a sajtószabadság ellen intézett támadása sem félemlítette meg, amint nem ijedt meg soha semmi hatalomtól, hanem hirdette és hirdeti a meggyőződése szerint való igazságot, küzdött és küzd folyton a szabad véleménynyilvánításért. Liberális és demokratikus elveket vallott immár 27 éven át, liberális és demokratikus irányban fog haladni ezentúl is, az elvek diadaláig. Es ebben bizonyára támogatja a nagy magyar olvasóközönség, melynek így a szíve szerint tud beszélni. Magyarország legkedveltebb s legelterjedtebb lapja azzal hálálja meg a nagy pártolást, hogy ugyanazon árért sokkal nagyobb lapot ad, több olvasni valót nyújt mint más ujságok s minden előfizető díjtalanul kap — karácsonyi ajándékként — egy díszes kiállítású nagy képes naptárt. Ez a naptár az 1906. évre már megjelent s minden ujjongó belépő előfizető is megkapja, ha negyedévre egyszerre küldi be a 7 korona előfizetést. Van a Pesti Hírlapnak divatlap-melléklete is, melyet féláron rendelhetnek meg a lap előfizetői. Ez a Divat-Szalón, a Pesti Hírlap a kiadóhivatalnál (Budapest, Váci-körút 78.) megrendelhető egy óra 2 kor. 40 fill és negyedévre 7 korona előfizetési áron, mely legcélszerűbben postautalványon küldhető. A Pesti Hírlap és Divat-Szalón együtt (a Pesti Hírlap nagy képes naptárával) negyedévre 9 korona.

Jó lélekkel ajánlhatjuk t. olvasóközönségünk figyelmébe.

A király intő szavai: „Nyomor és végtelen szenvedés napjai fognak a nemzetre következni stb. stb.” a klasszikus görögök harcainak történetéből idézte. Ott mondta a spártaiak követe ezt az athéniaknak. — Ezt a mondást és egyéb körülményeit mondja el az Endrei Zalán-féle „Világ Történelme” e heti száma és újra igazolja, mily elengedhetlen szüksége a műveltségnek. A Világ Történelmének ismerete. A derék munkából bárkinek ingyen küld mutatványszámot a „Világ Történelme” kiadóhivatala, Budapest, VI. Aradi-utca 8.

Jásra gyöngyök, regény három kötetben, írta Croker M. B. Az Egyetemes Regénytár huszonkettedik évfolyamának megnyitója ez az angol regény; azé az Egyetemes Regénytáré, amely a magyar olvasóközönség szemében már több mint könyveknek pusztá sorozata, mert valóságos gyűjtő-fogalom. Azt jelenti, hogy ami jó, érdekes és értékes van a modern hazai és külföldi regényirodalomban, az mindegyüvé kerül a piros kötetekbe. Közel négyszáz már azoknak a száma s amennyire egyöntetű a formájuk, épp annyira változatos, különböző a tartalmuk, irányuk. Minden zsáner képviselve van bennök, csupán egy van kizárva az unalmas mellett: az, amelynek tulajdonságosan fűszerezett meséje és stílusa miatt nem adhatnánk helyet a családok asztalán. Az Egyetemes Regénytár ebben a tekintetben is pontosan betartja a jóízű törvényeit. Legújabb regénye csupa élet, szin és érdekesség. Croker tollából ez már a tizedik, és a hogy a megelőzőket megkedvelte a közönség, bizonyos, hogy ez is megtalálja majd az utat szívéhez. A három piros vászonkötésbe foglalt érdekes regénynek ára három korona. Singer és Wolfner kiadása, Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

KÖZGAZDASÁG.

*** II. Borvásár Gyöngyösön.** A „Hevesmegyei Gazdasági Egyesület” a nm. m. kir. Földművelésügyi Miniszter ur támogatásával és Gyöngyös városával karöltve, 1906. évi január hó 14. és 15-én Gyöngyösön, kereskedelmi alapon, II. Borvásárt rendez. Bővebb felvilágosítást nyújt

a vásárrendező bizottság által erre vonatkozólag szerkesztett falragasz, valamint a „Hevesmegyei Gazdasági Egyesület” titkári hivatala Gyöngyösön.

*** A portó-díjak felemelése.** Az osztrák kormány a portódíjak felemelését tervezi és pedig oly módon, hogy a közönséges belföldi levelek portója 20 grammig 24 fillérre emelhetné fel, a képes levelezőlapok pedig — a közönséges levelező-lapoktól eltérően — 6 filléres portóval lennének megterhelve. A tervbevett portódíjemelések életbeléptetése arán ennek megfelelően fogja felemelni a magyar kormány is a belföldi levelek és a képes levelezőlapok portóit.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Az ipartörvény módosítása.

Ipartörvényeink elavult és sok tekintetben hiányos rendelkezései békítőlag hatnak iparunk fejlődésére. Régióta hangoztatják ezt nem csak iparosaink, hanem mértékadó körök is s ennek következtében törekednek, hogy minél előbb lépjen életbe oly új törvény, mely a mai viszonyokhoz alkalmazkodva, nem hátrányára, hanem segítségére van a magyar iparnak. A kereskedelmi miniszteriumban serényen dolgoznak az új törvényjavaslaton, figyelembe véve természetesen az iparosok jogos kívánságait is.

Ezek közül figyelemreméltó az érdekelteknek az az általános óhaja, hogy a képesítést lehetőleg szigorítani és a társulási könyvszert kell alkalmazni az iparra. A gyakorlat emberei tehát azt tartják, hogy sok oly hivatlan egyén foglalkozik az iparral, ki nem képes azt felvirágoztatni. Tényleg a kontárok rontják a magyar ipar hírnevét, ama magyar iparát, melynek sorsa derék szakfőnököknek van bízva.

De nem csak ebben van igazuk iparosainknak, hanem többi kívánságaikban is. Helyesen követelik, hogy az új törvény szabályozza, illetőleg megszüntesse a vásárolás hátrányait a végeladásokkal és a tisztességtelen verseny egyéb eszközeivel elkövetett visszaéléseket, a tanoncoktatás hiányait és lehetővé tegye mindama szükségletek kielégítését, melyek az inas- és munkásügy megfelelő újabb

rendezésére nézve az ipar fejlődése és korszellem folytán felmerültek.

Nem kételkedünk abban, hogy a kereskedelemügyi miniszter tekintettel lesz ezekre a kívánságokra, mert azok teljesítése a rendszeres ipari működés megkönnyítésére szolgál. Hiszen most, amikor sajnálattal kell tapasztalnunk, hogy a mezőgazdaság jövedelmeire biztonsággal nem számíthatunk, kétszeresen rá vagyunk utalva az iparra, melynek hivatása pótolni, a más jövedelmi forrásoknál ért veszteségeket.

Közgazdaságunk csak úgy függetlenítheti magát az időjárás szelelyeihez kötött termékek eredményétől, ha iparunk viszonyait teljesen rendezve, azt erőssé és jól jövedelmezővé tesszük.

NYILT TÉR. *)

ARNHEIM S. J. cs. és kir. udvari szállító

pénzszekrény és tressorgyár

BUDAPEST.

Gyár: V. Árboc-utca 3. Váci-ut mentén
Mintaraktár: V. Erzsébet-tér 17. sz.

Tűz, betörés
és termitbiztos pénzszekrények, páncélszekrények, páncélszobák. — Tűzmentes könyv- és okmányszekrények. Safe Depositok.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

T. olvasóinknak és munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

Nem közölhetők: Értekezés a szenvedélyről; Szomorú karácsony.

Náci bácsi Helyben. Veszett kutyával most az egyszer legnagyobb sajnálatomra nem szolgálhatok. De újévre küldök vagy egyet Budapestről.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ehler Gyula.

H I R D E T É S E K.

3125/1905. tk. szám.

Hirdetmény.

Dávidvágása község telekkönyvi birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakítottak — s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyek az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. és az 1891. évi XVI. törvényzettek a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

E czélból az átalakítási munkákat hitelesítésére és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1906. évi február hó 20. napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg — és az új tkvi tervezetek ellen a netaláni észrevételeiket — annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv átalakítása után a téves tvezetésből eredhető kifogásokat jó-hiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a tkvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött napon kezdődő eljárás fo-

lyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek és

4. azok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, — ugyszintén az ilyen bejegyzéssel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak kitörlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Varannón, a kir. járásbíróság telekkönyvi hatóságnál, 1905. évi december hó 19. napján.

Kail Béla, kir. jbiró.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozzuk, hogy alulirott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Egy 400 koronás „Puch“ kerékpár 100 koronáért eladó. — Cim: a kiadóhivatalban,

Arcszőr hölgyeknél csunya es eltörzito! Egyedüli biztos alapos eltávolítás győzelest mindenkorra a „Szörvészor” Alk. Ara korona 7.-. Kérjen megismerését irospektusny mely ingyen befomásra zárt leve ben küldük. Rendelhető csak **Schmidek I. illatszertárában, Budapest, VI., Ó-utca 12.**

1905. december hó 31-ig! Nagy karácsonyi alkalmi vásár! 1905. december hó 31-ig!
Szegő Sándor divatáruházában **Sátoraljaujhely, Főter.**

Több mint 500 drb. most érkezett selyem, gyapju és flanel blous ujdonságok.

Alkalmi árban: Férfi és női fehérneműek, nyakkendők, keztyű, harisnya és zsebkendők, női és gyermek kötények, angol aljak, pongyolák, elegáns jouponok, övek, ridikülök, valódi amerikai fűzők, csipke, szalag, ruhadíszek, SZÖRME- és JÁGER árú óriási választékban.

☛ Kézimunkák helyszüke miatt mélyen áron alul! ☛

Kizárólagos ujdonságok. ☛

☛ Az összes cikkek ez idénről valók. ☛

CZIMBALMOK

állandó bizományi raktára

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

== hirneves gyártmányaiból ==

WERNER SÁRIKA okl. czimbalom tanárnő

czimbalom-magániskolájában Sátoraljaujhely.

☛ Kedvező részletfizetési módok. ☛

Bútorokat

tetemesen szállított olcsó áron lehet vásárolni az
 Első zemplénmegyei honi bútor-csarnokban
 S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat vásárolni szándékozó n. é. közönséget van
 szerencsém értesíteni, hogy a „Vörös ökör“ épületében
 a földszinten és az emeleten nyolcz teremben lévő

BUTORRAKTÁRAIM

túlhalmozott készletét
 helyszüke miatt

tetemesen szállított olcsó
 bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a
 n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye
 kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Hirdetések jutányos áron felvételnek
 a kiadóhivatalban.

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

az

AGRARIA-tól

ÁRJEGYZÉKET

gőzcséplőkészletekről,
 benzinmotorokról és
 vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélczim:
 AGRARIA, Budapest, Váci-ut 2.

A G R A R I A

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n.
 é. közönség n. b. tudom-
 mására hozni, hogy min-
 dennemü ingatlanok vételét — eladását, — bér-
 beadását, avagy bérbe-
 vételét a legelőnyösebb
 feltételek mellett s a
 legrövidebb idő alatt
 közvetitem.

Jó hírnevű vendég-
 lőmben kitűnő asztali
 bor 34 krtól 40 krig,
 továbbá valódi hegyaljai
 szamorodni 1 frt, 20
 krtól 1 frt 60 krig
 kapható.

Weinberger Manó.

Hirdetmény.

Nátafalussy Erzsébet férjezett Móra Jánosné és
 Nátafalussy István tulajdonát képező, közvetlen a köz-
 ség alatt, az őrház mellett, a vasuti töltés két oldalán
 elterülő és Márkusházáig húzódó, a nátafalvi 66. sz.
 tjkvben felvett 63 katasztrális hold szántóföld és erdő,
 melyből 30 hold 6 év óta legelőnek használtatik, 44000
 koronaért előnyös fizetési feltételek mellett eladó.

Tudakozódni lehet **Móra János** törökbecsei
 lakos megbizottnál.

Épületek, bútorok és termények

tűzkár elleni biztosítását

továbbá

élet- és járadék biztosítást

a legelőnyösebb feltételek mellett
eszközöl az

Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljauhelyt, a Zemplén kiadóhivatalában.

A biztosítandó épületek és ingóságok felvételére kívánatra saját megbizottunkat küldjük ki.

BIZTOSITSD ÉLETEDET!	
AZ „ANKER“	
ÉLET- ÉS JÁRADÉK BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.	
Magyarországi vezérképviselőség:	
BUDAPEST, VI., DEÁK-TÉR 6. ANKER-UDVAR.	
Vagyonállapot 1904. deczember 31-én	
164.5 millió korona, melyből Magyarországon	
25 millió korona van elhelyezve.	
Olcsó díjak. — Méltányos feltételek.	
1905-ben B. osztalékterv szerint a befizetett díjak arányában az évi díj 27 ¹ / ₂ %-ig emelkedő nyereséyesztalék fizetett ki készpénzben.	
Előnyös gyermek és vegyes tőkebiztosítások.	
Prospectusok kívánatra ingyen.	
Képviselő Sátoraljauhelyen: KOVÁCS DEZSŐ.	
BIZTOSITSD ÉLETEDET!	

Tokajhegyaljai borok kivitele

Sátoraljauhely (Korona-utca)

Asszú, szamorodni és asztali borok palaczkokban, úgyszintén szilvórium különlegességek, cognac és liköröket jutányos árban ajánl

Hartstein Mayer
tulajdonos.

Legalább 5 korona napikereset!

Házimunka kötő-géptársaság

részére keresünk, mindkét nembeli egyéneket gépeinken való kötésre. Egyszerű és gyors munka, egész éven át otthon. — Előismeretek nem szükségesek, távolság nem határoz, a munkát mi értékesítjük.

Házimunka-kötőgép-társaság

Thos. H. Whittick és Társa
Prág, Petersplatz 7—177.

Kiadó

1906. évi május hó 1-től Kazinczy-utcai házamban egy öt szobából álló lakás, esetleg három bolt-helyiség is, Kossuth Lajos-utcai házamban pedig egy négy szobából álló lakás.

Markovits Miksa.

A párisi kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Alapított 1886. Kitűnően belőtt

vadászfegyverek biztos **revolverek** önvédelmi

szabályozott és jól hordó szoba- és kerti fegyvereket (Flouber) jól és olcsón szállít:

FÖLDES L. puskaműves
Budapest, IV., Múzeum-körút 8.

Régi fegyverek újakkal kicserélhetnek. — Javítások olcsón. — Arjegyék ingyen.

A sátoraljauhelyi népbank mint takarékpénztár

által 1906. évi január hó 21-ik napján d. e. 11 órakor

saját helyiségében tartandó

XXXVI. évi rendes közgyűlésre

a részvényesek megjelenni tisztelettel felkéretnek.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényesnek megválasztása.
2. Az igazgatóság évi jelentése az 1905. évi üzlet eredményéről és a felügyelő-bizottság erre vonatkozó jelentése.
3. Az 1905. évi zárszámla és mérleg megállapítása és az 1905. évi osztalék megállapítása.
4. Az igazgatóság- és felügyelő-bizottság részére kiadandó felmentési határozat hozatala.
5. Az alapszabályok 37-ik, illetve 62. szakasza értelmében 2 igazgatósági tag, 1 felügyelő-bizottsági tag választása.
6. Az alapszabályok értelmében netán beadandó indítványok feletti határozat.

Vége közhírré tétetik, hogy az 1905. évi zárszámla és jelentés megtekintés végett 1906. évi január hó 15-ik napjától az intézet helyiségében kitéve leendő.

A közgyűlésen részt venni akaró részvényesek vagy törvényes képviselőik részvényeiket szelvényekkel együtt az alapszabályok 27-ik szakasza értelmében az igazgatóságnál nyugta mellett letenni tartoznak s szavazatjegygyel láttatnak el.
Kelt Sátoraljauhelyt, 1905. évi deczember hó 20-án

Tisztelettel:

Id. Meczner Gyula,
vezérigazgató.

A „ZEMPLÉN” KARÁCSONYI MELLÉKLETE.

Gloria in excelsis Deo!

Légy üdvöz karácsony, ünnepek ünnepe! Ma született a Megváltó, örvendezzünk!

Az évezredek által tartó sötétség ragyogó világossággá változott. Isten megkönyörült az emberiségen s egyszülött fiát küldötte hozzánk, hogy megtanítson az igazságra s mennyet teremtsen itt a szeretet által.

Szegénységben és alázatosságban jött közzénk, hogy már születésével erre a két erényre oktasson. A szegénységet áldozattá tette, az alázatosságot pedig az erkölcsi élet alapjává.

Ő tanított arra, hogy ember és ember között nincs különbség; az emberek egyenlők, szabadok és testvérek.

Ezek az elvek szolgálhatnak egyedül biztos alapul és vezérfényül a haladó emberiségnek.

A kultúra, melyre oly büszke önérzettel hivatkozunk, ott született a Megváltó bölcsőjénél, aki az embert személyi méltóságra emelte és a munkát nemes kötelességgé tette.

Bárcsak megértenők azt a tant, melyet a ma született Megváltó hirdetett és önzés helyett a szeretetet, békét és igazságot gyakorolnánk mindannyian! . . .

„Dicsőség Istennek a magasságban, békeség a földön a jóakaratu embereknek!”

Ezt hirdette az angyali szózat Jézus születésének éjszakáján.

A hála és szeretet tuláradó boldogságával hirdetjük mi is e magasztos, lélekemelő szavakat a szent karácsony ünnepén.

Megállapodunk a mindennapi élet nehéz tusájában. A verejtékes munkára való igyekezet helyét emelkedet hangulat váltja fel; elülnek a szenvedélyek, az önzés jégkérge is leolvad egy pillanatra s szent áhitattal emelkedik lelkünk arra felé, hol a szeretetnek és világosságnak örök forrása ragyog.

A karácsony igazán a szeretet és béke ünnepe. Ünnepe a palotában és ünnepe a konyhóban; az istenfélő szívében és az elégedetlennek lázongó lelkében, mely ezen az ünnepen lecsendesül, mert meglágyítja a szeretet.

Egy-egy szentély minden ház ilyenkor, hol a család apraja-nagyja a lelket összeforrasztó szent szeretetnek áldoz.

Kigyulnak a karácsonyfák piciny gyertyái, a gyermekek repeső örömmel állják körül s szíveik leirhatatlan boldogsággal telnek meg.

Aki nem látott gyermeket a karácsonyfa mellett örülni és imádkozni, az nem tudja mi a tiszta boldogság.

Ha valaki igazán boldog akar lenni, nézzen a gyermekek szeliden mosolygó kipirult arcára, tekintsen örömtől sugárzó szemeikbe ott a karácsonyfa körül. Nem csupán az ajándék teszi őket oly végtelenül boldogokká, hisz ebben részük van máskor is, de soha úgy nem örvendenek semminek, mint éppen e szent estén kapott ajándéknak, mert örömüket hasonlóná teszi az angyalokéhoz az a hit, hogy nekik mindezt a gyermekek barátja, a gyermek-Jézus hozta. Hagyjuk meg őket ebben a hitben sokáig, ne tegyük rommá az ártatlan gyermeki lelkeket. Ez az ünnep első sorban is az ő kedves ünnepük, akiket mindnyájan érdek nélkül önzetlenül szeretünk s akik megtanítanak minket is egymást szeretni, vagy legalább nem gyűlölni ezen az egy napon.

Velük örvendünk mi is, köztük gyermekekké leszünk, romlatlan szívüket ezen az estén magunkban érezzük; gondtalan, árnyatlan, fellegtelen korát életünknek visszaképzéljük; a szeretet, a béke lakozik lelkünkben, az önzés démona elhallgat s valami jóérzés hatja át egész valónkat.

Szent karácsony, légy áldott, légy üdvöz a szeretetnek és gyöngédségnek ama sugariért, melyekkel fölmelengeted az élet küzdelmeiben ellankadt, kietlenné, sivárrá, hideggé vált szíveket. Szeretet, béke és boldogság kél nyomodban; te eloszlatod a gyűlölséget, megszünteted a haragot, egyben reményt és vigaszt nyújtasz a szebb, a boldogabb jövőre.

Gloria in excelsis Deo!

Szendrói Holozsnyay Cyrill.

BABONA.

Gyermekkoromban, porban játszva,
Láttam egy őszi reggelen,
A mint a varjak egymást váltva
Szálltak és szálltak végtelen.
„Akasztás lesz!” sikoltva felvett
Karbára öreg nagyanyám
És odabent egy kapcsos könyvet
Fogott kezébe szaporán.

Imádkozott szegény öregcse,
Mig ráncos ajka reszketett;
Az én szemem pedig kereste
A legjobb búvó szegletet.
Mi tagadás, jól megriadtam,
A szívem gyorsan dobogott,
S kályha megöl félve hallgattam,
Mig nagyanyám imádkozott.

Gyermekkorom bohó emléke
Ma is gyakran játszik velem,
Ha a ködülte bús vidékre
Kinézek egy-egy reggelen.
Ha a kavargó varjak hadát
Látom a szürke táj felett,
S hallom a károgás vad hangját,
A mely betölti a leget.

A varjuszárnyak suhogása
Megborzogat önkénytelen;
A ködverő viharzúgásra
Megkap a rémes sejtetem,
„Akasztás lesz!” — e szót sikoltja
Fülembé az emlékezet,
Pedig a varjak szárnyat bontva
Üzik csak a sok — egeret.

Jól látom ezt, de mindamellett
Mégsem tudom felejteni,
Hogy nagyanyámnak miért kellett
Olyan buzgón könyörgeni.
Ezt a lidércfényt el nem fújja
Semmiféle ridég való;
Hátha a varjú mégis tudja
Hol az akasztani való?

Fejes István.

Karácsonykor.

Irta: Fonyi Ilona.

Hó borítja a tájat. A zuzmarával
borított fákra rá veti ezüstös fényét a
hold. A csillogó hóhelyek hangtalanul
hullanak, — csönd van, ünnepélyes,
mélyseges csönd.

Karácsony este van . . .

Az öröm, a szeretet ünnepe, a Meg-
váltó születése napja. A legszentebb
ünnepe, a legmagasztosabb; amikor
földre szállott az Istenfia, otthagya ki-
rályi székét, a fényt, dicsőséget s em-
berré lett, hogy szenvedjen s végre
meghaljon érettünk.

S mindezt miért? . . . Azért, mert
szeretett nagyon, úgy ahogy csak ő tu-
dott szeretni; azért, mert meg akart
tanítani minket is arra, hogy ott lehet
csak boldogság, ahol szeretet van, ott
van csak az Isten áldása; — hitvány
semmiség anélkül a fény, pompa, unottá
lesz a dicsőség, — csak a szeretet, csak
az ad boldogságot: koldus anélkül a
dúsgadag is.

Ablakomnál állok. Tágranyilt sze-
mekkel nézem a csillogó hóhelyeket
és amint hullnak-hulldogálnak, úgy kép-
zelem, mintha szines, ragyogó képek
támadnának a nyomukban s mintha
azok a képek beszélni kezdenének:

— Nézz meg sorra minket s a
mikor már eleget láttál, találd ki, hol
van hát a boldogság? . . .

Gyorsan változnak a képek. Min-
denütt karácsony . . . palotában, kuny-
hóban, szegény, gazdag egyformán énekl
ma a szent éneket:

„Dicsőség mennyben az Istennek,
Békeség földön az embereknek.”

Mindenütt fenyőfa, szines kis gyer-
tyákkal — öröm az arcokon — hisz

olyan egyforma mindegyik kép . . . de
mégsem, ez egészen más, megnezem
figyelmesen: fényesen kivilágított szalon.
Hatalmas nagy fenyőfa tele aggatva
csillogó úragaságokkal, alatta vagyont
értő ajándékok: ékszer, selyemruha, fi-
nom illatszerek, értékes diszes könyvek;
elsorolni is sok volna.

Ilyen helyen igazán öröm lehet a
karácsony, itt lakhat a boldogság, hol
is lehetne máshol? . . . Jobban meg-
nezem a képet.

A puha smyrna-szőnyeggel borított
hinta-székekben ül az asszony. Szép fia-
tal nő, aranyos haját ragyogóvá teszi a
gyertyák fénye s a szeméi . . . azokban
könyvet látok, talán az öröm könyvei, a
boldogságé?

De nem. Távolabb egy kis selyem
kanapén félig fekvő helyzetben cigarettá-
tázik a férfi, a füstkarikákat nézi, majd
unottan ásít, később feláll, oda szól az
asszonynak:

— Annie kérem, talán elég is lenne
mára a komédiából? midjárt nyolc óra
s engem a klubba várnak. Az asszony
egyedül marad.

Kívülről felhangzik az ének:

„Mennyből az angyal, lejött hozzátok
Pásztorok . . .”

Oda megy a selyemfüggönyös ab-
lakhoz, félrehozva a redőnyt és úgy
hallgatja az éneket. A lelke pedig száll,
száll messze az ő akáclobos falujába,
egy zölddel befuttatott kis házba és ott
egy jószágos arcu fehérhajú öreg asszony
karjai közt elsirja bánatát . . . El in-
nen, el, nincsen itt boldogság — kincs
után siettek s amikor elérték, unott
semmiség lett.

Más képet látok.

Egyszerű kis szoba, de minden ra-
gyog a tisztaságtól. Kis karácsonyfa áll
az asztalon, festett cukorkával, aranyos
dióval, szines kis gyertyákkal díszítve.
Alatta olcsó játékszerek: fakatona, trom-
bita, hintaló; egy meleg kis sapka, egy
pár téli keztyű, egynehány új könyv és
egy pár szál virág, fehér rózsza, ibolya.

Megszólal a csengettyű, felnyílik
az ajtó s a baba örömtől sugárzó arc-
cal nézi a sok drágaságot, egész kincs
az neki. Örül, kacag, játszik és kissé
távolabb a kandalló kivilágító fénye mel-
lett egymást átkarolva, boldogan nézi
az apa és mama az ő gyönyörűségü-
ket — életük folytatását. És megszólal
a férfi:

— Van az életünknek célja, velünk
van az Isten áldása, mert szeretet van
a szívünkben igaz, mély szeretet.

Eltűnnek a képek, nem látok már
semmit és még mindig itt állok az ab-
laknál. Látni vélem az aranyhajú szép
asszonyt könyves szemével, a mosolygó
gyermekarcot, az összesimuló szerelmes
párt és amint lebegnek a képek, bol-
dogan gondolok arra, hogy: nem hiába
jött a földre az édes Údvözítő, nem hiába
tanította a szeretetet, — mert van aki
befogadja, — van, aki többre becsülje
kincsénél, gazdaságnál, hírnél, dicsőség-
nél; hisz nem is nehéz lemondani, nem
is nehéz szegénynek lenni, ha szeretet-
ből boldogságért tesszük.

Mégkötötték a koszorut...

Mégkötötték a koszorut
Fehér gyöngyvirágból,
Menyasszony lett abból a szép
Kedves szöke lányból.

Igézetes szépségének
Mennyi bámulója!
Inkább látnám kiterítve
Sötét koporsóba'.

Zenezóval megy a násznép
Megy az esketésre,
Én meg árva bús szívemmel
Gyászos temetésre.

Szendrői Holozsnyay Cyrill.

Az öreg Bonyhád gróf karácsonya.

Irta: Andor Károly.

— Parancsol méltóságod?
— Én? — Semmit.
— Csengetni méltóztatott.
— Igaz. Mi ujság Miklós?
— Nem tudunk nyomára akadni.
— Pedig itt kell lennie.

— Én azt hiszem, méltóságos uram,
nem jött ide. Párizsban lesz s ha leg-
alább még egy hónapig ott maradunk,
nyomára jöttem voltam.

— Hiábavaló beszéd. Párizsban
elrejtőzködhetik egy szegény ember, de
egy grófnő soha. Ott számon tartják a
jövevényeket s embereim rája találtak
volna. Hazajött, haza kellett jönnie, vagy
. . . vagy talán már nem is él.

Az öreg Bonyhád csüggedten haj-
totta le galambosz fejét. A gondok mély
barázdákat szántottak magas homlokára
s a hatalmas termet roskatagon ült a
kényelmes széken.

Szóltanul nézett maga elé, de gon-
dolata messze járt s lassankint két ne-
héz könyvegy gyűlt össze beesett szem-
ében.

Az öreg szolga mondani akart még
valamit, de gazdájának szenvedő arca
elnémította. Ez a két egymástól rang-
ban annyira különböző ember együtt
érezett valami régi, valami nagy fájdal-
mat. Végre ő is törülgetni kezdte szem-
eit s mintha csak magának mondta
volna:

— Nem jól van ez így. Előbb-
utóbb belepusztulunk . . .

A legördülő könyveseppekre felre-
zent a gróf s észrevéve előtte a szolgát,
röstelte elérzékenyülését, pedig nem első
esetben látta az már gyengének azt a
régente olyan kemény szívű nagyurat.

— A felöltömet! Kimegyek.

— A kocsit is parancsolja méltó-
ságod?

— Nem. Szükségem van a friss
levegőre. Gyalog fogok sétálni.

A csipős decemberi szél magához
térítette egy percre a gróft s felhajtva
prémes gallérját, neki indult lassan a
népes utcának.

Siető emberek ütköztek bele lépten-
nyomon. Mindenki kezében valami cso-
mag. Az üzletek előtt fogatok vártak a
bent vásárló uri népségre s a kirakatok
tündöklő pompájában csapatokba verő-
dött ifjak és öregek gyönyörködtek.

Mindenkinek az arcán ott ragyog
a lelki öröme a sugara. A lelki béke,
a szeretet ünnepe ez, amikor a legride-
gebb üzleti ember szivéről is leolvad
néhány órára az érdek fagyos dere.
Mintha közelebb volnának egymáshoz
az emberek, a szeretet zöld ága és csil-
logó gyertyácskái elnémítják az irigy-
séget.

Bonyhád gróf szomorúan nézi a
pezsőg utcai életet. Az ő szemében nincs
öröm, az ő szívében nincs béke. Neki
már tizenkét év óta nincs karácsonya.

Pedig volt azelőtt. Volt, talán szebb,
talán boldogabb, mint akárcinek. Az
volt még az utolsó is, de csak félig, a
karácsonyfa felgyújtásáig. Akkor azután
elsötétült minden. . .

Botorkálva halad az uton. Öntu-
datlanul tér ki az embereknek. Lelke
előtt ott van újra az az utolsó, az a
boldogtalan karácsony.

Irgyelte akkor mindenki. Ő volt a
boldog, a büszke Bonyhád gróf, a
gazdag mágnás, a legszebb, a legimá-
dottabb lánynak, Melaniének az atyja.

Kocsi számára vitték napokon át az
ajándékot palotájába. Összevásárolt min-
dent, amivel megmutathassa, hogyan
szereti egy Bonyhád gróf a leányát.

De a legnagyobb örömet és bol-
dagságot más ajándékkal akarta okozni
kedvencének. Kárpótolni akarta valami
nagy veszteségért. Azért az apai tila-
lomért, amely utját állotta az első sze-
relem hatalmának. Vértesi báró helyett
szebb, daliásabb és hatalmasabb kéri
akart neki a szent estén bemutatni.
Hadd lássa be, hogy ő mégis csak sze-
reti, bár megtagadta kezét halálos el-
lensége egyetlen gyermekétől.

Ott állottak már mindnyájan a fel-
gyújtott karácsonyfa körül. Osváth gróf,
a fiatal huszárkapitány olyan izgatott
volt már, hogy mosolyogni kellett rajta.
Ő még biztatta, de az alig hallhatólag
odasugta neki:

— Ha elutasít, ez lesz az utolsó
karácsonyom . . .

— Ugyan ne asszonyoskodj. Melanie
az én nevelésem s különben is — s itt
végig nézett a daliás ifjún — nincs
prókátorra szükséged.

De Melanie csak nem jött. Eleinte
azt hitték, nincs készen az öltözködés-
sel s a vendégek s a szomszédszobá-
ban az ajándékot váró cselédség élénk
beszélgetésbe kezdett, hogy leküzdjék
az izgatottságot. De mult perc perc után
s az ifjú grófnő csak nem jött.

Ekkor maga Bonyhád indult leánya
lakosztálya felé, hogy figyelmeztesse
késedelmére. Vidáman nyitott be az il-
latos levegőjü kis szobába.

Ott azonban nem volt senki.

Körülnéz. Bizonyosan elbujt. Majd
belép.

— Hát atyádnak kell téged felke-
resni te kis bohó? Tudom, hol vagy,
jőj csak elő!

Csend.

Az asztalhoz lépve kis fehér le-
velke ötlött a szemébe, amelynek élén
a néhány szó állott: Az én édes jó
atyámnak!

Forogni kezdett vele a világ. Va-
lami balsejtelem vett erőt rajta s mo-
hón nyúlt a levél után s reszketve ol-
vasta az ismert vonásokat:

Bocsáss meg, de nem lehetek
Osváth gróf. Tudom szándékodat,
ismerem erős akaratodat. Nem tud-
nám megtagadni kívánságodat s örökre
boldogtalan lennék. Ne keressetek ben-
nünket, hiábavaló minden fáradságok.
Nem élhetünk egymás nélkül. Elme-
gyünk messze, de gyermeki szerető
szívem itt marad veled, hogy kinyerje
számomra a Te méltó haragodért a
bocsánatot.

Isten vezéreljen bennünket s adja
vissza nekünk a Te végtelen jó apai
szívedet.

Melanie.

Vége volt a karácsony édes örö-
mének. Következtek a harag, a fájdá-
lom, a bosszú napjai.

Osváth gróf föbe lötte magát. A
két ellenfél között újra kitört a régi
gyűlölet. A leány és a fiu apja megvív-
tak egymással. Az öreg Vértesi behalt
seibe, ő nem tudott meghalni, pedig
mennyre szeretett volna. Megátkozta
gyermekét, meg minden ivadékát s be-
levetette magát az élvezetek pusztító
örvényébe.

Mindhiába, felejteni nem tudta.
Nem lehetett. Szomorú özvegységének
az a leány volt egyetlen vigasza. Neki
élt, érette feláldozott volna mindent,
csak gyűlöletét nem s a szeretet le-
győzte, tönkre tette.

Majd megindult, hogy felkeresse
őket, hogy elpusztítsa öröme megrab-
lóját. Százerezeket költött, hogy nyo-
mukra akadjon. Bejárta Európa minden
országát, átment az új világba, de hiába.

Már megbocsátott volna a csábi-
tónak is, csak viszont láthassa egyetlen
gyermekét.

Egyszer örmepesve rohant be
hű kísérelője, hogy hírt hallott Vértesi
báróról. Örömben megrészkölt a együtt
rohantak az előljárásához; de ott az-
zal a szomorú hírrel fogadták, hogy
Vértesi Géza, a Winterwod gyár tiszt-
viselője két év előtt egy nagyobb mérvű
kazanrobbanásnak lett az áldozata s
neje gyermekével együtt utlevelet kért
a visszautazásra.

Leverten fogtak újra az utazáshoz,
de a mai napig nem tudtak nyomukra
akadni.

Pedig most szüksége volna az el-
hagyott gyermeknek apja gyámolítá-
sára. Miből él? Talán két keze mun-
kájával tartja fenn magát és gyermekét
a gazdag Bonyhád gróf egyetlen örö-
köse.

Ismerte családjának büszkeségét. Tudta, hogy ha fel nem találja, az nem fog bocsánatért esedezni, inkább elpusztul nyomorultul, de viseli tettének minden következményét.

Ez fájt Bonyhádnak, ez törte meg a hatalmas termetét, a büszke főt, a dacos akaratot. Ezért irigyelte ő másoktól azt az édes, boldogító örömet, amit a megváltás szent estéje hoz a szerető, a szeretett szívekbe.

Hirtelen megcsúszott a havas kövezeten s a nagy férfi egész hosszában hanyattvágódott.

Az ütés nagysága, majd a nyomában velőjen keresztülnyúló éles fájdalom magához térítette az öreget és zavartan nézett körül gyámolítás után.

Sehol senki.

Gondolataiba elmélyedve már a külvárosok valamelyikébe tévedt. Csak távol tőle pislogott egy utcai lámpa s a házak ablakaiból szűrődött ki a családi fészkek szelid fénye.

Felkelni próbált, de visszahanyatlott. Oldalában erős fájdalmat érzett s csontját mintha ezer meg ezer tüvel szurkálná valaki.

Kétségbeesetten gondolt elhagyatottságára, amidőn a szomszédház ajtaja kinyílt s azon egy gyermek kendőbe burkoltan sietett ki az utcára.

Az út mellett sötétlő alakról megijedve visszaakart futni, de annak halk nyögésére mégis csak erőt vett magán s odasietett hozzá.

— Mi lelte bácsikám? Ugy-e elesett? Majd felsegítem. Kapaszkodjék csak belém, én erős vagyok ám!

Az öreg grófnak a szívéig hatolt a szeretetnek ez az ártatlan megnyilatkozása. Valami olyan édes volt a hangjában. Mintha minden fájdalom megszünt volna ettől a beszédétől.

— Nem gyermekem, szólalt meg végre, te nem tudsz felsegíteni. Hanem ha már segíteni akarsz rajtam, hívj ide valakit, aki felgyámolítson, mert nem tudok felkelni.

A leánya befutott a házba s nem-sokára egy férfi és egy nő közeledtek a szerencsétlenül járt felé. A leánya kalauzolta őket a gróf felé.

— Na édes bácsikám, most majd felsegíthetjük! Aztán ugy-e mamuskám bevisszük magunkhoz és ha lehet segítünk rajta? Én mindjárt elszaladok a doktor bácsiért, ugys megígérte, hogy eljön megnézni az én karácsonyfámat. Házmaster bácsi vigyázzon ám, mert nagyon megütötte magát!

Azzal már futott is át az utca másik oldalára.

A férfi és a nő pedig szépen felsegítették az elesettet s bevitték inkább, mint vezették a szerény lakásba.

A szoba szokatlan fényessége, a karácsonyfa csillogása elkápráztatta az öreg grófnak amugy is gyenge szeméit, behunyta néhány pillanatig.

Egyszer csak valaki megragadja a kezét, megöleli az arcát, csókokat szór a szeméire s azután az ölébe borul és keservesen zokog.

Az öreg csodálkozva nyitja fel szeméit. Valami édes melegség fut át a szívében, valami boldogító sejtélem rezdül át elméjén s anélkül, hogy felémelné a térdére boruló főt, lehajol reá s csak annyit tud mondani:

— Leányom!...

A kisleány és a doktor kipirult arccal nyitnak be.

— Jöjjön csak doktor bácsi, itt a mi betegünk, akit a Jézuska magának hozott. Gyógyítsa meg!

De elakad a szava, amint édes anyját az idegen ölében sirva találja. Odafut hozzá s melléje térdelve sirásra fakadva kérdezi:

— Ki bántott édes mamuskám?

Az anyja szó nélkül öleli magához s fejére téve az ősz gróf kezét boldogan suttozza:

— A Jézuska elhozta neked a nagyapát...

Karácsonyi kálvária.

Karácsonykor — szokás régtől —

Minden jóézésű ember:

Jó barátot, hű ismerőst

Ajándékkal megprezentel,

Én is teletömve tárcám

Végigjártam minden boltot

S megvettem, mi ajándéku

Megvehető akadt s volt ott.

S boltról-boltra szaladozva

Mikor hittem: elég volt már,

A sok holmit hazavittem,

Azaz vitte, három hordár.

Volt ott minden istennyila

Felsorolni volna vétek,

Ha számlálnám: a beszédem

Estéig sem érne véget.

Ám mikor a feleségem

A sok holmit elrendezte,

Ilykép mordult, ilykép zördült

Kopaszodó, vén fejemre:

Hát elment az esze végleg...?

Nem vett semmit a dadának!

Józi koma gyerekének!!

A tejhordó kis fiának!!!

A Jucinak szeretőjét

Is kihagyta, jaj kihagyta!

Hát a kocsis unokája?

Hát az inas öregapja??

Hát a magam testvére???

Szóval: mondott még egy párat,

Mindegyik név, a mit mondott:

Megette egy bankócskám.

Ujévkor majd ujrakezdem:

Boltot járok, bank-pénzt költök,

Egy váltó, vagy három váltó?

Vigyé most már el az ördög!

Ez lett az én kálváriám

Mániám lett: venni s adni,

Ezért jutok bajba, csödbe

S ebbe fogok belehalni.

S jutalmam az lesz érte,

Hogy mi szépet adtam, vettem:

Az apuskák, a mamuskák

Jézuskára fogják menten.

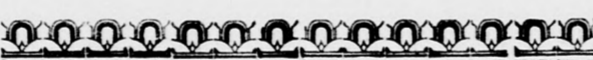
S gavallérnak kikiáltni

Nem fog, kinek vettem holmit;

De ha egyet kifeledektem:

Zsugori lesz nevem holtig.

—th.

Kedélyes utitársak.

Humoreszk.

Írta: Czagány Ferenc.

Hálátlanság volna tölem, ha el nem ismerném, hogy valóságos kegyeltje vagyok a sorsnak. Számtalan oly jótéteményben részesített már, melyeket millióktól megvont.

Hogy csak pár esetet említek fel, például milyen öröm az nekem, hogy míg sok embertársamat csaknem földig húzza erszényének sulya, addig én egészen könnyed, rugalmas léptekkel járhatok. Míg számosan félve nézik a tőzsdei árfolyamok, a pénzpiac hullámzásáról, a bank-részvények értékének ingadozásairól szóló hírlapi tudósításokat; míg ezerek vasszekrényekben őrzik arányaikat és takarékpénztári könyveiket, folyton rettegve a kirabolatástól: én addig mosolyogva, gondtalanul élem napjaimat. Cifra papírok őrzése, aranyak számlálása nem aggaszt, sem időmet nem rabolja. Én ráérek addig dolgozni.

Mind e javakat pedig egyedül annak köszönhetem, hogy sokat olvastam. Többek közt olvastam a vasuti katekizmust is, mégpedig élénk figyelemmel. E katekizmus egyik alaptörvénye így szól: „Az I. osztályon az utasok gorombák a kalauzok iránt, a III. osztályon a kalauzok az utasok iránt s a II. osztályon

az utasok gorombák egymás iránt.”

E katekizmus olvasása ismét szaporította tudásom halmazát s a helyzet magaslátára emelt. Mert mi itt a helyes következtetés? Az, hogyha I. osztályon akarnék utazni, elvből gorombának kellene lennem a kalauz iránt. Ha a II. osztályon megyek, ki tudja hány utas lesz s azok mind velem szemben volnának gorombák, én pedig viszont szívessegre nem érzek magamban elegendő képességet. Míg ha III. osztályon utazom, csak egy, mondó: egyetlenegy ember lehet irántam goromba, a kalauz. Ezt az egy csapást pedig könnyebben elviselem, mintha ki tudja hányan támadnak rám.

A józan logika, valamint erszényem szűkös beltartalma alapján indulva tehát, állandóan III. osztályon utazom. — Hogy ez mily kedélyes dolog, másoknak való megszívlelésül ime röviden egyik legutóbb tett utamat írom le, hadd lássák az irigyek, hogy igazam van.

Nagymihályba utaztam rövid idővel ezelőtt. Kegyetlen hideg reggeli időben várakoztam az uhelyi állomáson a vonat elindulására. Hogy annál nagyobb gyönyörűségem legyen a fűtött kocsi-ban, a vonatvezető megtette azt a szívesseget, hogy három negyedóra késséssel indított Ujhelyből. Én addig a Perronon táncoltam, mert a váróteremben 319 tót és 236 zsidó szorongott, 53 gyerek bömbölt és 19 baka udvarolt dézsatündéreknél. Én pedig idillek megzavarásától mindig tartózkodtam.

De egyszer mindennek vége van. Mikor már félig megfagyott lábaimat sapkámmal melengtettem, indulást jeleztek. Rohantam a meleg III. osztályu kocsi felé. Elsőnek értem oda, jöhelyet biztosítottam magamnak egy ablak mellett s boldogan vártam az utitársakat.

Jó sorsom most sem hagyott cserben. Pár perc múlva többen jöttek, mint remélhettem. A 10 személyre szóló fülkében éppen 16-an voltunk. 10 letudott ülni, 6 pedig állt a közepén. — Hogyha a hering jól érzi magát a hordóban s nem panaszkodik, miért panaszkodtam volna én? Pláne a kalauz nem is velem gorombáskodott, hanem egy zsidóval, akitől nem tudta kinyitni az ajtót, hogy jegyeink elrontása végett tisztelétét tehesse. Bárányt megszügyenítő türelemmel vettem szemügyre utitársaimat. Volt különböző koru férfiú 11 és szintén különböző korban levő hölgy 5. Vallásfelekezeti megoszlás szerint így néztünk ki: róm. kath. 1, izraelita 15.

Az egyik héber mihamar kicsomagolta az imádkozáshoz használt ruhá-neműt, nyakába vette s felszólította a többi is, hogy végezzék közösen a reggeli imádságot. Megszámlálta a vén ravasz, hogy a 10 éves fiút, — mint aki még nem imádságképes — leszámítva is vagyunk felnőt férfiak tizen. Kilenc mihamar kész volt az öltözékével, csak én nem mozdultam. Az öreg igen biztatott s bizony kénytelen voltam színt vallani, kijelentvén, hogy más vallásbeli vagyok. Nem éppen barátságos tekintetek irányultak felém. Nem lévén meg a kellő létszám, lerakták a héberék is egyházi ruháikat s profán dolgok fellett kezdtek vitatkozni. Hogy milyen csöndesség volt kocsinkban, mutatja az, hogy Csörgő és Legénye közt egy vasuti ör megállást intett, mert mint a vonatvezetőnek mondá: véskiáltásokat hallott az egyik kocsi-ból.

Mi sem természetesebb, minthogy a vonat megálltával az ijedség miatt elcsendesedtek az urak s a vonatvezető semmi vészjeleket nem bírván felfedezni, a baktert megbírságotla.

Mentünk tovább. A velem szemben szorongó ur, kinek cipői valószínűleg nem tegnap voltak kitisztítva, mint praktikus és az időt okosan felhasználni vágyó üzletember, lehuzta sáros cipőit s egész kedélyesen hozzáfogott azok kitisztításához, a zsebéből előszedett papirdarabok segítségével. A munka egész Uporig tartott. Mire a cipőkről eltűnt a sár, gadjájuk keze nem igen tündöklött a tisztaságtól. De ahol ész van, ott nincs lehetetlenség. Reggelizni akart a jámbor, és hogy ke-

zeinek barnaságától maga is megijedt, kapta: az ablakon végig csurgó izzadságot kezdte markolászni, azzal mosogatván ujjait. Hogy e művelet az ablakon hagyott nyomokat, azt nem szükséges bizonyítanom. Mikor némileg tisztába jött, akkor egy zsemlyét és egy hagymát vett elő és igen jóétvágygyal falatozott. A zsemlye és hagyma eltűn-vén, tisztelt szomszédom lehúzta harisnyáit és lábujjairól a körmököt kezdte vagdalni ugyanazon garasos bicskával, mellyel előbb a zsemlyét. Minthogy pedig körmei valamivel keményebbek voltak mint a zsemlye, folyton dünynyögött és rugdalózott.

Volt a társaságban két ifju hölgy is. Minthogy be nem mutattak nekik s így nem is tudhatom nevüket: magamban az egyiket *kis szendének*, a másikat *vörösnek* neveztem el. Ujhelyi varróni-nyok voltak, Terebesre vittek haza ruhákat.

Közismert tény, hogy bájos ifju hölgyek nem tárgyalhatnak egymás közt egyébről, mint bálók, öltözékek és fiatalemberekről. Itt is egy tegnap lefolyt nagyszerű házi bálról folyt a beszéd, melyen a vörös saját bevallása szerint felségesen mulatott.

— Tudja, — szólt a kis szendéhez, — annyit táncoltam, hogy annyit senki. A fiatal ember mind velem akart táncolni. Tudja, Adolf húzatott walcert. Tudja, a walcert nehéz; tudja, senki se táncolta a walcert csak én táncoltam, csak úgy repültünk Adolf-fal. Ugy néztek, úgy mondták mind, hogy milyen szép pár.

— Gondolom, — szólt a kis szende, — csak tudja az olyan csunyan jön ki én tülem, hogy kibeszéli a fiatal emberek nevét.

— Ugy legyen én egészséges meg az én apám is, ahogy igaz.

— Miért ne beszélne ki, — szólt közbe egy tisztos kora hölgy, — hát szegény az, ha valaki táncol? Hát én nem táncolok? Hát az egész világ nem táncol?

E pillanatban a kalauz hatalmas erővel belökte az ajtót, az ahhoz támaszkodó urat leütve lábáról. Ez a kis szende ölébe esett, aki éktelen zsvajt ütött.

Mint a méhraj zudult fel az egész társaság. Össze-vissza kiabált valamenyny, én pedig harsány nevetésbe kezdtem.

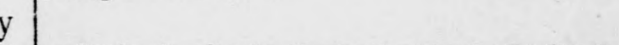
Pillanat alatt elmúlt a veszekedés, de valamennyi ellenem fordult. Mind azt kérdezték, hogy mit nevetek?

Hát lehet erre a kérdésre felelni? Nevettem tovább. A dolog azonban komoly fordulatot vett volna, de a vonat megállott, Terebesre értünk. Utitársaim mind kiszállottak.

A szives olvasó pedig azt mondja, hogy boldognak érezhettem magamat, mert legalább Nagymihályig már békében lehettem.

Nem úgy van. Őszintén megvallom: sajnáltam, hogy itt hagytak, mert olyan jól régen mulattam, mint kedélyes utitársaim félszűcségein. Ugyebár, ha I. osztályon utazom, ilyen potya mulatsághoz nem jutok.

Áldom is a jó sorsot, mely annyira kedvez nekem mindig. De az igazat megvallva, az áldás, amit a jelen esetben elmondtam, aligha fől nem érne egy baka-stilusban fogalmazott kacskaringós átokkal.

A Burgban.

1.

Befordultam a Burgnak kapuján:
Hűvös, fagyasztó szél csapott reám
És kísérom, egy sült osztrák gyerek
Megkérdezett, hogy miért reszketek?

Hallgattam... mit is felelhettem vón!
Csak a falakra néztem sáppadón,
S letöröltem egy égő könyecseppet...
Be' csipősek a burgbeli szelek!

2.

*El innen; mint százszerű szörnyeteg
Mered vakon rám az ablaksereg,
S hol pillantásom félve megakad,
Lihegve száll sok szürke árnyalak.*

*Kiket már rég elrejtett a gödör,
Ezernyi árny, mely mind napfényre tör,
Elő... s a nyirkos odúknak falán
Ömlik felém a szellemőceán.*

*Érzem, mindjárt karjukba roskadok...
El innen, el... hol napvilág ragyog,
Hol magyar égbolt kéken rámnevet,
El innen, el rossz bécsi szellemek!*

3.

*Fönt az emeleten ott lakik a császár,
Szobája és terme több van neki száznál,
Zsandárja, dandárja, udvari kopója,
Kövér koszon hízott sok-sok naplopója.*

*Fönt az emeleten csudafényben élnek,
Nem volt ily pompája az ezeregyjének.
Halomba van gyűjtve kincsek garmadája...
Hol késel az éjben magyarok királya?*

4.

*Sötét a Burg,
Csak egyik ablakán
Szűrődik fény
Az őszi éjszakán.*

*Ki virraszt ott
Gond- s bánatterhesen?
Vezesd hozzánk
Öt vissza Istenem?*

Vidor Marci.

A szentföldről.

Irta: Dixi.

Karácsony és szentföld — mily titokzatos bűbájosság rejlik e szavakban! Gyermekéveink egész paradicsoma tárul fel újból előttünk, anya lábai előtt ülünk és hallgatjuk meséit, bibliai elbeszéléseit. S élénk, csodákban hívő gyermekfantáziánkban láttuk názárethi Józsefet, a Jézus fiucskát a kriptában, a pásztorokat a mezőn és az angyalokat és mind élt és tündökölt a karácsony fényében.

A szentföld! Még ma is sajátos megmagasztalás lép meg bennünket, valahányszor a szentföldről hallunk, ama kis helyről, ahonnan az egész világra elterjedt az üdvösség. Szinte az összes vallások hívei ezer szállal vannak vele összekötve és mindannyioknak szent ez a föld...

Aki persze földi paradicsomnak képzelet, az Palesztina láttára nagyon fog csodálkozni. Judea sziklasivatagjainak ez a pusztasága nem tejjel-mézszel megáldott ország s ne felejtsük el, hogy az ó-korban is pusztaság volt.

Jaffán kikötve látjuk, hogy Palesztina partja sik és apró vizezreccékkel keresztet; kisebb szirtek némi védelmet nyújtanak apró hajóknak és csónakoknak. Meredek lépcsőfokozatokon tornyosul előttünk a város és a szent város várszerű kapuja, a honnan most vasut visz a belső utcákhoz. Jaffa maga, egy mohamedán városka, mint ezer más, nagyon kevés érdekességet mutat, legfeljebb megemlítendő a zsidó földművelési iskola, melynek áldásdús működését széles körökben érzik. Jaffától kissé északra van a Saron nevű német kolónia.

A Sarar völgyét hosszú ivben követve, Jeruzsálemnek vezet fel a vasut s most már elterül előttünk az igazán örök város, mely háromezer év folyamán harminchatszor lett meghódítva s mindig újból feltámadt — most pedig egy nagy romhalma.

A régi falak közt, a templomter kivételével, mely a közlekedésből ki van zárva, sehol sincs tér vagy kocsiut. Az utcák fölött épületek vannak,

ugy hogy inkább boltíves folyósók jellegével bírnak. Szabálytalan, sokszegletű irányúak — hogy védelmet nyújtsanak viharok ellen — és sehol sem nyitnak szép kilátást. Minthogy a házak lakosztályai és ablakai a belső udvar felé esnek, homlokzatuk csupasz falak. Egyetlen alapjuk és a romok miatt, amelyekre emelték, ezek a rideg zugutca, kevés lépésnyi közökben, hol fel-, hol levezetnek, többnyire rosszul burkolt lépcsőkön. És a piszkos, bűzhödt utcákban léha, unalmas élet folyik. Az emberek kiéhezetteknek látszanak. A férfiak rongyokban, a nők izléstelen tarka kendőben vánszorognak s csaknem minden harmadik ember borzasztóan nyomorult: vak. Csak ha a sivatag fiai, a beduinok, büszkén és daliásan lépkednek az utcán, lesz valamivel kedvesebb a kép. Mindenütt szegénység uralkodik, a bazárok inkább elriasztók, mint csalogatók. Fél Jeruzsálem, a 60,000 főre rugó lakosságának bizonyára nagyobb része, Európa alamizsnájából él. Az egyház és sok üzlet kizárólag az idegenek pénzéből tartják fen magukat.

S most, minő igazán üdítő látvány az Olajhegy ormáról az arany Hierosolymára! Falak és pártázatok közepette az ó-város, barátságos vidéki városhoz hasonlítva, a zsidók, oroszok és svábok gyarmata... Közül olajfák és kertek, templomok és klastromok, mecsetek és minaretek, a konzuli épület, üzlethelyiségek és szállodák s a damaszki kapu előtt egy halmon a muzulmanok sírjai, alattuk a régi kőbányák tátongó ürességei. A szent város körül egy hegykoszoru nyulik, csak délkeleten megszakítva a Kidron völgyétől. És itt, a hol keskeny vízcatornák tódulnak a völgy mezejére, mielőtt a Holt tengerbe ömlenének, minden évben ismétlődik az a tünevény, hogy egy mély földalatti tárnából kibugyog a víz, megtölti a völgyalkotta medret és lefolyik a tengerbe.

De mi a város alsó részébe vágódunk, hol a legszentebb: a siri kápolna áll. Csak úgy, mint a szent város maga, ez a templom is sokszor el lett pusztítva és újra építve. Így keletkezett a tulajdonképpeni siri fölötti kupolás templom és a nagyon régi, szintén kupolával bíró bazilika körül rendszertelen, csunya épülettömb. Legkellemesebben hat még az ugynevezett homlokzat és a mellette levő harangtorony, mely mindkettő a keresztes hadjáratok korából való. Minő hódító pompa és káprázat a bensejében! Ennek, a patriárka legszentebb szertartásainak szánt helynek tulhalmozása szórakozó, de egyuttal szorongó hatást is gyakorol. És mégis, az igazán nyílt kedélyt még ez a pompa se zavarhatja őszinte áhítatosságában, ha az ünnepies helyiségekben jámbor ima hangzik el, puhán, halkán, bensőségteljesen és a lélek minden földi gyötrelmetől felszabadítva érzi magát, — ezek oly pillanatok, melyekről soha életünkben nem feledkezünk meg.

A Megváltó sírjától bölcsőjéhez megyünk. „Bet Lechem“, „kenyérház“, „a termékenység helye“, így nevezik e helyet, mely még e napig is csakugyan termékeny maradt. A hegy lejtőjén fekszik félkörben a város, tövében pedig pompázik a zöld termékenység. A város félköre két magas torony által határoltatik mindkét oldalt. A kézmű és az ipar virágzik a városban, melynek lakossága szerény jólétnek örvend.

Egy sziklás dombor fölött boltívet alkot a „születés temploma“, mely alig hanem már a negyedik században épült és minden viharral dacolt. Pompás épület ez, szigorúan ó-keresztény stílusban, a falakon itt-ott látható régi aranyozatokkal, de sehohsem tapasztalható itt a siri kápolna ríkió pazarsága. Keskeny, kerek ablakokból, felülről szűrődik át enyhe világosság a csendes helyre. Kevésbé ájtatosan hat a tulajdonképpeni kriptá, melyet szuronyos török katonák őriznek — a napkeleti bölcsőknek nem éppen hivatott személyesítő ezek! A földön aranycsillag, a bölcsök csillaga, fekszik, amely lehullott...

Karácsony és a szent föld — minő titokzatos ígérlet rejlik e szavakban; gyermekéveink egész paradicsoma nyílik meg újra előttünk és él és valóssággá válik.

Gáspár, Menyhárt, Boldizsár.

Keleti királyok
Tömjént, mirhát visznek;
Arannyal megrakva
Istállóba lépnek.

Három király felett
Tündöklő csillag áll;
Angyalok éneklük:
„Itt van, itt a Király!“

És e hódolatban
Ég és föld egybe foly;
Ah! Az istállóban!
Igaz gyermek-mosoly!

Halk muzsika zendül
Ma a szívem mélyén;
S tündööm egy jászol
Csodaszép regéjén.

Betlehem varázsa
Mégkapja lelkemet;
Karácsony imája
Áthatja szívemet.

Oh te szent karácsony!
Melyen így rebegnek:
Legyen békesége
Ma minden embernek!

Miskolczi Kovács Béla.

Ellesett társalgás.

Irta: Homoky György.

Hála Istennek, csakhogy mama kiment. Mondá Aranka az ablaknál kézimunkázó két barátjének: Ilonkának s Margitnak. Őszintén szólva, egész bizalmasan mondom nektek, hogy a mama társalgása az utóbbi időben olyan különös... unott, egyforma... Mintha mama nem is lett volna lány, mindig csak a vallásosságról, takarékoságról, háziasságról beszél. Pedig...

Azon ne csodálkozzál, szakítá félbe Ilonka. Az én mamám sem különb. Ő sem tesz egyebet, mint a régi lánykori éveit, munkásságát emlegeti, imádkozik; minket, mai lányokat, lekicsinyel s háziatlanoknak nevez... Mindennapi mondogóját, mely összeírva jókora vastagságú regényt kitenne, — rendszeren ezzel végzi:

„Nem hiába maradtok pártában, de én sem nőszülök meg, ha férfi volnék.“

Ezt a te mamád mondta? Kérni megindultan a szép szőke fürtű Margit. Arca pirossága, kék szemének ragyogó fénye, összehúzódtott szemöldöke elárulta, hogy valami nagyot akarna mondani, mely nyomja szívét s uralja izgatótsága egész lényét. Ötször-hatszor feláll s leül, majd belekezd, de mindannyiszor erőt vesz rajta az izgatótság. Végre is a szenyedélyes indulatosság lecsillapultával, de még mindig elég tüzesen mondá: „a mamák a hibásak! Ők nevelnek, ők tanítanak kicsinységüinktől fogva. Ők szoktatnak a kényelemre, fényűzésre, dolognélküli életre. Oda adnak az intézetbe 10 éves korban. Ahol megtanulunk ugyan németül, franciául, angolul; rájuk az algebrát, természettant, földrajzt stb. úgy, mintha csak abból élénk, de ellenkezőleg, — az életben szükséges főzést, sütetést, varrást, egyszerűen a háziasságot mellőzzük, lekicsinyeljük s nem tanuljuk. Avagy tud-e valamelyitek is egy krumpli levest megcsinálni? egy fótót tenni? Ugy-e hallgattok?! Hogy tudunk himezni, tortákat csinálni, regényt, újságot olvasni; hogy tudunk zongorázni, cimbalmozni, táncolni s társalogni; hogy tudunk a selyemruhában, fürdőben, szórakozás keresésben válogatni, azt nagyon jól tudom. Hogy még egyébhez is értünk, azt is tudom... De ahhoz, amit egy háziass s férje segítségére rendelt asz-

szonyoknak kellene tudnia, ahhoz nem értünk. Ez az oka, hogy mikor asszonyok leszünk, a cselédség körmei közé kerülünk, akik legtöbbször megcsalnak s kinevetnek tudatlanságunk miatt. Nem találjuk magunkat a helyzetbe s visszavágyunk a mama védőszárnyai alá, hol semmit sell csinálni. Elváltunk, mert hisz a férj nem bir eleget keresni, — a mi pazarlásunk miatt. Az Ilonka mamájának a vádjá azért helytelen. Mi lányok, mindig olyanok leszünk, a mi lyeneknek nevelnek.“

Igazad van, — szakítá félbe a már unalmasnak látszó beszédet Aranka. Magam is többször gondolkodtam a férfiaknak mindig nagyobb tért hódító nőtlensége okán. S végeredményben én is csak a rossz neveléshez jutottam. Elvégre minden fiatal embernek van annyi esze...

— Ilonka közbeszól:
— Sajnos! hogy beleviszen a házasság mikéntjébe.

— Dehogyan van? Szólt lecsillapult hangon Margit. Akkor Nagy Mici soha sem ment volna férjhez. Külömben nem valami jó élet van köztük.

— Én úgy hallottam a mamától — ép tegnap — hogy szólni akarnak. A férje nem képes eltartani.

— Neki pedig szép állása van, szól lesütött fővel Ilonka. — Külömben maga is szép, derék s ami fő mértékletes.

Egy nagy sóhajással megáll.
— Meghiszem azt, inceskedik Aranka. Nem azért sóhajtottál most olyan nagyot, mintha talán...

— Soh'sem talán! Ami elmúlt arról ne beszéljünk! Tudod te azt, hogy nem jó a multak emlékét háborgatni!? Bármennyire is tetted magad, úgy sem hiszem, hogy elfelejtetted volna a szép...
— Ki ne mond a nevet!...

— Ne izgassátok magatok a multak emlékével, szólal meg Margit mély alt hangon. — Gyermekkori szerelmünk majd mindönknek volt. Legtöbbször nem is egy egy. Emlékszel-e még Ilonka az intézetbeni szerelmedre? S emlékszel-e rám mint postásodra? Sok zöld meg piros levélkét is elcipeltem a jó német könyvemben.
— Ami elmúlt vissza nem jö...
— Hagyjátok már ezt a sok mindenféle beszédet! Inkább daloljunk el! „Most van a nap lemenőbe“.

Ilonka a cimbalomhoz ül s mindhármán dalolnak.

Nemsokára megérkezik a mama.

— Igazán örülök, hogy oly jól találjátok magatok. Neked Margit nagyon szép alt hangod van. Nemkülömben az Ilonkaé is. Csakhogy az övé szoprán. Külömben most hagyjátok; kész az oszonna... Parancsoljátok!...

—Csókolom kezét!...
— Tudjátok mi az újság?
— Nem mi... Ugyan honnan is tudná az ember ebben az elhagyatott sárfészekben? Még a dal is elavul amikor ide ér...

— Hát a Nagy Mici válik.
— Válik?!... Az lehetetlen, szól Margit, hisz úgy szerették egymást mint egy turbékoló galambpár.

— Szerették?! Nem éppen mondhatnám, veté oda Ilonka.

— Akár szerették egymást, akár nem, de most válnak. Az okot nem keresem. De hogy Mici hibás, az is bizonyos. Nagyon kénye-kedve szerint nőtt leány volt ő. A háztartásban egyáltalában nem volt otthon. Takarékoságról, vallásosságról halvány sejtelmek sem volt. Ez pedig a fő. Én egész más-kép nevelem az én Arankám. De jól is jár vele aki elveszi.

Margit szándékosan rálép az Ilonka lábára...

— Kezét csókolom!... Igen szépen köszönjük...
— Egészségetekre! pá, pá édeském! Igen örülünk, hogy eljöttetek. Máskor is legyen szerencsénk!

— Szervusz Aranka!
— Szervusztok! Jó utat!

